Partijprogramma 2026

Voor Nieuw-Hilversum

Jij bent de democratie

Van besluiten over inwoners naar besluiten met inwoners.

Hilversum en Wijdemeren
Gemeenteraadsverkiezingen 18 november 2026

Inhoud

01 Democratie & bestuur **5**

Dorpsraden . . . 5

Referenda . . . 8

Belletje in de Raad . . . 12

Meest transparante gemeente . . . 14

Van Stadsfonds naar Buurtfonds . . . 19

Vrije toegang tot de democratie . . . 22

Doorbreek groepsdenken en tunnelvisie . . . 25

De meest digitale gemeente van Nederland . . . 28

Dorpsraad-app . . . 33

02 Wonen **36**

Wonen in je eigen dorp of buurt . . . 36

Woningtekort . . . 38

Dorpshuis voor elke buurt of dorp . . . 41

Geen nieuwe AZC's . . . 42

Geen voorrang op de woningmarkt . . . 45

Weg met de rode lijn van Pronk . . . 47

03 Zorg **50**

Zorgen doe je met elkaar . . . 50

04 Infrastructuur & bereikbaarheid **53**

Betaald parkeren alleen waar het nodig is . . . 53

Het spoor mag Hilversum niet langer verdelen . . . 54

05 Onderwijs **58**

Techniekcampus Gooi & Vecht 58

Een middelbare school voor onze dorpen 61

06 Veiligheid **65**

Voldoende openbare toiletten voor vrouwen 65

Veilige fietsroutes: licht en beschutte steunpunten 67

07 Natuur **70**

Geen nieuwe windturbines 70

Meer democratische regie over onze natuur 73

Sterke boeren, sterke dorpen 75

De wolf 78

08 Voorzieningen **81**

Elk dorp zijn eigen club! 81

Herstel van de oude bibliotheek 84

09 Cultuur **87**

Onze evenementen en tradities behouden 87

Onze uitgangspunten

Dorp voor Dorp wil dat inwoners meer invloed krijgen op de keuzes die hun dagelijks leven bepalen. Van wonen, veiligheid en bereikbaarheid tot zorg, natuur, lokale economie en de toekomst van onze dorpen en wijken.

Wij geloven dat goede besluiten beginnen bij de mensen die er iedere dag mee te maken hebben. Niet besturen op afstand, maar besluiten met de mensen om wie het gaat.

Inwoners weer aan zet

Dorpsraden, referenda en meer directe invloed op besluiten die jouw leefomgeving raken.

Wonen in onze dorpen en wijken

Meer betaalbare woningen, ruimte voor lokale binding en bouwen naar wat dorpen en wijken nodig hebben.

Sterke dorpen en wijken

Behoud wat een dorp of wijk leefbaar maakt en geef inwoners meer invloed op voorzieningen en hun omgeving.

Een gemeente die er voor jou is

Van zorg en veiligheid tot bereikbaarheid, economie en natuur: beleid moet aansluiten bij het dagelijks leven van inwoners.

Hilversum · Loosdrecht · Kortenhoef · ’s-Graveland · Ankeveen · Nederhorst den Berg · Breukeleveen

01 Democratie & bestuur

Dorpsraden

Zeggenschap terug naar het dorp

Besluiten over een dorp moeten niet alleen in het gemeentehuis worden genomen. Inwoners weten zelf wat er speelt, wat er nodig is en waar de prioriteiten liggen. Daarom wil Dorp voor Dorp sterke dorpsraden met een eigen stem én een eigen budget.

Niemand kent jouw buurt of dorp beter dan jij. Daarom wil Dorp voor Dorp de zeggenschap terugbrengen naar inwoners. Niet alleen meepraten, maar daadwerkelijk invloed hebben op de eigen leefomgeving.

Gemeenten zijn de afgelopen decennia steeds groter geworden. Fusies en schaalvergroting moesten bestuur efficiënter maken, maar hebben tegelijkertijd de afstand tussen inwoners en bestuur vergroot. Besluiten over een dorp worden steeds vaker genomen op een niveau dat verder afstaat van de mensen die er dagelijks wonen.

Dorp voor Dorp wil die beweging omkeren.

Wat lokaal besloten en uitgevoerd kan worden, moet zoveel mogelijk lokaal gebeuren.

Dorpsraden vormen daarbij de schakel tussen inwoners en het gemeentebestuur.

Een gekozen dorpsraad

Een dorpsraad bestaat uit maximaal vijf leden en een voorzitter die de continuïteit bewaakt. Daarmee blijft het een kleine, directe bestuurslaag die zich richt op wat er in het dorp daadwerkelijk speelt.

De leden worden jaarlijks gekozen tijdens een openbare jaarvergadering. Iedere inwoner van het dorp moet zich verkiesbaar kunnen stellen.

Open vergaderingen en vaste momenten waarop inwoners rechtstreeks met hun dorpsraad in gesprek kunnen, zorgen ervoor dat de dorpsraad toegankelijk en controleerbaar blijft.

De dorpsraad is er niet om boven inwoners te staan, maar om namens en samen met inwoners te handelen.

Niet alleen adviseren, maar beslissen

Dorp voor Dorp wil geen dorpsraden die alleen mogen adviseren en vervolgens moeten afwachten wat het gemeentehuis met dat advies doet.

Wij willen echte lokale zeggenschap.

Binnen de mogelijkheden van de huidige wet willen we daarom zoveel mogelijk bevoegdheden overdragen aan dorpsraden. De Gemeentewet biedt ruimte om bepaalde gemeentelijke bevoegdheden aan commissies over te dragen.

Dorpsraden moeten daardoor zelfstandig besluiten kunnen nemen over lokale onderwerpen waarvoor de gemeente die bevoegdheid kan overdragen.

Wat het dorp zelf kan beslissen, hoeft niet onnodig centraal te worden bepaald.

Een eigen dorpsbudget

Verantwoordelijkheid zonder middelen is geen echte verantwoordelijkheid.

Daarom willen wij dat ieder dorp beschikt over een eigen dorpsbudget. Binnen vooraf vastgestelde kaders kan de dorpsraad samen met inwoners bepalen waar dat geld het hardst nodig is.

Denk bijvoorbeeld aan de openbare ruimte, voorzieningen, leefbaarheid, activiteiten of andere lokale prioriteiten.

Het formele begrotingsrecht blijft waar de wet dat voorschrijft bij de gemeenteraad. Maar binnen die wettelijke kaders willen wij dorpsraden zoveel mogelijk ruimte geven om hun eigen budget daadwerkelijk te besteden.

Eigen bevoegdheden én eigen middelen.

Uitvoering zoveel mogelijk lokaal

Ook de uitvoering willen we dichter bij inwoners brengen.

Waar dat wettelijk en praktisch mogelijk is, kunnen werkzaamheden worden uitgevoerd door inwoners, lokale bedrijven, verenigingen of vrijwilligers.

Dorpsraden kunnen daarnaast fungeren als eerste aanspreekpunt voor inwoners met vragen, ideeën en initiatieven en mensen en organisaties met elkaar verbinden.

Dat kan gaan over vrijwilligerswerk en stageplaatsen, maar bijvoorbeeld ook over kinderopvang, verenigingen, lokale initiatieven en het verbeteren van de leefomgeving.

Zo wordt bestuur niet alleen iets dat voor een gemeenschap wordt georganiseerd, maar steeds meer iets dat met en door die gemeenschap gebeurt.

Grote besluiten? Dan moet het dorp kunnen spreken

Sommige besluiten hebben zo'n grote invloed op een dorp dat alleen inspraak voor Dorp voor Dorp niet voldoende is.

Denk aan grote woningbouwprojecten, infrastructuur, windmolens en andere energieprojecten, asielopvang of ingrijpende veranderingen in de ruimtelijke ordening.

Wij willen dat dorpsraden bij dergelijke onderwerpen, waar de wettelijke mogelijkheden dat toelaten, een lokaal referendum kunnen initiëren.

En daar zijn we duidelijk over:

Dorp voor Dorp streeft naar bindende lokale referenda.

De huidige wet biedt niet in alle gevallen de mogelijkheid om een referendum juridisch bindend te maken. Zolang die beperking bestaat, willen wij de uitslag politiek respecteren voor zover uitvoering daarvan binnen de wet mogelijk is.

Waar de huidige wet verdergaande bindende zeggenschap onmogelijk maakt, willen wij ons inzetten voor verruiming van die mogelijkheden.

Ons uitgangspunt blijft eenvoudig:

Bij besluiten die een dorp fundamenteel veranderen, moet de stem van dat dorp zwaar wegen.

Verantwoordelijkheid én tegenmacht

Wie macht krijgt, moet ook gecontroleerd kunnen worden. Dat geldt voor dorpsraden, maar net zo goed voor het gemeentebestuur.

Dorpsraden moeten daarom ernstige en breed gedragen signalen van wantrouwen richting het gemeentebestuur kunnen formaliseren.

Ons streven is dat wanneer ten minste twee derde van alle dorpsraden het vertrouwen opzegt in het functioneren van een wethouder, dit een zwaarwegend politiek gevolg heeft.

Onder de huidige Gemeentewet ligt de formele bevoegdheid om een wethouder te benoemen en te ontslaan bij de gemeenteraad. Zolang dat zo is, moet een dergelijke gezamenlijke uitspraak van de dorpsraden wat ons betreft minimaal leiden tot een formele en openbare behandeling door de gemeenteraad.

Op langere termijn willen wij onderzoeken hoe deze tegenmacht van dorpsraden verder kan worden versterkt.

Ook dorpsraden zelf moeten verantwoording afleggen. Daarom willen wij duidelijke regels voor openbaarheid, integriteit, belangenverstrengeling en ernstig disfunctioneren.

Gedeelde macht versterkt samenwerking

Het verdelen van macht hoeft een gemeente niet zwakker te maken. Het kan haar juist sterker maken.

De gemeenteraad blijft verantwoordelijk voor de gemeente als geheel. Dorpsraden brengen kennis, verantwoordelijkheid en besluitvorming dichter bij de verschillende gemeenschappen binnen die gemeente.

Daardoor zijn bestuur en inwoners meer op elkaar aangewezen en worden samenwerken, luisteren, uitleggen en verantwoording afleggen noodzakelijk in plaats van vrijblijvend.

Democratie is het sterkst wanneer inwoners weten wie beslissingen neemt, kunnen controleren waarom die beslissingen worden genomen en daadwerkelijk mogelijkheden hebben om daarop invloed uit te oefenen.

Dit willen wij bereiken

- Gekozen dorpsraden van maximaal vijf leden en een voorzitter.
- Jaarlijkse verkiezingen waarbij iedere inwoner zich verkiesbaar kan stellen.
- Openbare vergaderingen en rechtstreeks contact met inwoners.
- Zoveel mogelijk overdracht van lokale bevoegdheden binnen de bestaande wettelijke mogelijkheden.
- Een eigen budget voor ieder dorp.
- Uitvoering zoveel mogelijk lokaal.
- Lokale referenda over besluiten met grote gevolgen voor een dorp.
- Als einddoel: bindende lokale referenda.
- Een formele positie voor dorpsraden als democratische tegenmacht.
- Duidelijke controle op zowel dorpsraden als gemeentebestuur.

Geen besluiten over ons, zonder ons.

Dorpsraden brengen democratie terug naar het niveau waar zij het meest concreet is: bij inwoners zelf.

Referenda

De democratische handrem voor inwoners

Een gemeenteraad krijgt bij verkiezingen het vertrouwen om besluiten te nemen. Maar dat betekent niet dat inwoners daarna jarenlang aan de zijlijn hoeven te staan.

Soms wordt een besluit genomen dat grote gevolgen heeft voor een buurt, dorp of de hele gemeente, terwijl er onder inwoners ernstige twijfel bestaat over het draagvlak.

Voor Dorp voor Dorp moet er dan een democratische handrem bestaan:

Het referendum.

Niet als vervanging van de gemeenteraad. Niet voor ieder verkeersbord of ieder dagelijks besluit. Maar wél als krachtig instrument waarmee inwoners zich rechtstreeks kunnen uitspreken wanneer een besluit hun leefomgeving ingrijpend verandert.

Waarom referenda?

Eens in de paar jaar stemmen is de basis van onze lokale democratie. Maar democratie houdt wat ons betreft niet op zodra het stembureau sluit.

Tussen twee verkiezingen worden honderden besluiten genomen. Sommige daarvan hebben nauwelijks merkbare gevolgen. Andere kunnen een dorp of buurt voor tientallen jaren veranderen.

Denk bijvoorbeeld aan:

- een gemeentelijke herindeling;
- de komst van een grootschalige opvanglocatie;
- grote woningbouwprojecten;
- ingrijpende veranderingen aan wegen en bereikbaarheid;
- parkeerbeleid;
- grote energieprojecten;
- het verdwijnen of verplaatsen van een bibliotheek;
- belangrijke sport- of maatschappelijke voorzieningen;
- grote veranderingen in de ruimtelijke inrichting.

Bij zulke besluiten vinden wij dat inwoners onder duidelijke voorwaarden de mogelijkheid moeten hebben te zeggen:

Hierover willen wij zelf onze stem laten horen.

Niet pas meepraten als het besluit bijna genomen is

Een referendum heeft alleen betekenis als inwoners op tijd weten wat er speelt.

Grote plannen moeten daarom vroeg, duidelijk en breed worden gecommuniceerd. Niet pas wanneer onderzoeken zijn afgerond, overeenkomsten zijn gesloten en de bestuurlijke koers feitelijk nauwelijks meer kan worden veranderd.

Inwoners moeten voldoende tijd krijgen om informatie te verzamelen, argumenten te wegen en zich uit te spreken zolang hun inbreng nog daadwerkelijk verschil kan maken.

Dat vraagt om een gemeente die informatie actief openbaar maakt en begrijpelijk presenteert.

Daarom hangen onze voorstellen voor referenda, transparantie en digitalisering nauw met elkaar samen.

Wie inwoners verantwoordelijkheid geeft, moet inwoners ook de informatie geven waarmee zij die verantwoordelijkheid kunnen nemen.

Een referendum moet ook echt haalbaar zijn

Hilversum heeft al een referendumregeling. Maar de mogelijkheid om een referendum aan te vragen betekent nog niet automatisch dat het instrument in de praktijk toegankelijk genoeg is.

Op dit moment kent Hilversum een procedure in twee fasen. Voor een inleidend verzoek zijn ondersteuningsverklaringen van 2,5% van de kiesgerechtigden nodig. Daarna moet voor het definitieve verzoek steun van 5% van de kiesgerechtigden worden aangetoond. Voor beide stappen geldt een termijn van zes weken.

Dorp voor Dorp wil na de herindeling opnieuw naar die regels kijken.

Een referendum moet aantonen dat er serieus maatschappelijk draagvlak bestaat om een onderwerp aan alle inwoners voor te leggen. Een drempel is daarom logisch.

Maar die drempel mag niet zo hoog of de procedure zo omslachtig worden dat alleen zeer grote, professioneel georganiseerde groepen het instrument daadwerkelijk kunnen gebruiken.

Ons uitgangspunt

Wij denken aan een ondersteuningsdrempel van ongeveer 3% van de kiesgerechtigden voor een definitief referendumverzoek.

Het precieze percentage en de procedure willen we bij de nieuwe referendumverordening zorgvuldig vaststellen. Het uitgangspunt is helder:

hoog genoeg om aan te tonen dat een onderwerp werkelijk leeft, laag genoeg om het referendum bereikbaar te houden voor gewone inwoners.

Geen maximale bedenktijd

Inwoners moeten voldoende tijd krijgen om zich te organiseren, informatie te verzamelen en draagvlak op te bouwen voor een referendum.

Daarom vinden wij dat er geen maximale bedenktijd mag gelden voor het aanvragen van een referendum, zoals momenteel in Oud-Hilversum.

Democratische zeggenschap moet niet afhankelijk zijn van de vraag of inwoners binnen een korte termijn voldoende mensen weten te mobiliseren. Zeker bij ingewikkelde of ingrijpende onderwerpen kan tijd nodig zijn om informatie te verzamelen, inwoners te informeren en een initiatief zorgvuldig op te bouwen.

Een duidelijke procedure is nodig. Een kunstmatige tijdsdruk niet.

Buurt, dorp én gemeente

Niet ieder onderwerp raakt de hele gemeente even sterk.

Een ingrijpende verandering in één dorp hoeft niet automatisch een referendum onder alle inwoners van de gemeente noodzakelijk te maken. Andersom zijn er onderwerpen die juist iedereen aangaan.

Daarom wil Dorp voor Dorp referenda mogelijk maken op verschillende schaalniveaus:

buurtniveauwanneer een besluit hoofdzakelijk één buurt raakt;

dorps- of wijkniveauwanneer de gevolgen vooral daar worden gevoeld;

gemeentelijk niveauwanneer een besluit de hele gemeente aangaat.

Daarbij moet vooraf duidelijk worden vastgelegd wanneer welk schaalniveau passend is en wie kiesgerechtigd is.

Zo stemmen in beginsel de mensen die daadwerkelijk door het betreffende lokale besluit worden geraakt.

Ook bestaande regels moeten bespreekbaar zijn

Een referendum moet wat ons betreft niet uitsluitend mogelijk zijn over een nieuw raadsbesluit.

Ook een bestaande gemeentelijke verordening kan in de praktijk ongewenste gevolgen blijken te hebben.

Wanneer voldoende inwoners vinden dat zo'n bestaande gemeentelijke regel opnieuw moet worden bekeken, willen wij dat er een democratische route bestaat om dat onderwerp opnieuw op de politieke agenda te krijgen en - waar juridisch mogelijk - aan inwoners voor te leggen.

Niet omdat regels iedere maand moeten kunnen veranderen, maar omdat democratische besluitvorming geen eenrichtingsverkeer hoort te zijn.

Eerlijke informatie voor vóór- én tegenstanders

Een referendum heeft alleen waarde wanneer inwoners een weloverwogen keuze kunnen maken.

De gemeente moet daarom niet optreden als campagnevoerder voor de eigen voorkeursuitkomst.

Wij willen dat vooraf duidelijke spelregels gelden waarbinnen voor- en tegenstanders gelijkwaardig hun argumenten kunnen presenteren.

De informatie over het referendum moet:

- feitelijk zijn;
- begrijpelijk zijn;
- controleerbaar zijn;
- verschillende argumenten zichtbaar maken;
- en duidelijk onderscheid maken tussen feiten, verwachtingen en politieke standpunten.

Een onafhankelijke referendumcommissie kan toezicht houden op het proces en de zorgvuldigheid daarvan. Hilversum kent momenteel al zo'n onafhankelijke referendumcommissie.

Wie inwoners vraagt te beslissen, moet erop kunnen vertrouwen dat zij toegang krijgen tot het hele verhaal.

Wanneer telt de uitslag?

Een referendum moet een duidelijke afspiegeling zijn van wat er onder inwoners leeft. Daarom vinden wij dat een referendum alleen geldig is wanneer voldoende kiesgerechtigden daadwerkelijk hun stem hebben uitgebracht.

Dorp voor Dorp kiest voor een minimale opkomst van circa 50% van de kiesgerechtigden.

Daarmee leggen we de lat bewust hoog. Wanneer de uitslag van een referendum zwaar moet wegen - en wat ons betreft uiteindelijk bindend moet kunnen zijn - vinden wij het ook redelijk dat een substantieel deel van de inwoners zich heeft uitgesproken.

De spelregels moeten vooraf voor iedereen helder zijn. Niet achteraf bepalen of een uitslag wel of niet goed genoeg uitkomt, maar vooraf vastleggen wanneer een referendum geldig is en welk gevolg aan de uitslag wordt gegeven.

Is aan die voorwaarden voldaan? Dan moet de stem van inwoners ertoe doen.

Uiteindelijk moet de uitslag ertoe doen

Dit is voor ons essentieel.

De huidige gemeente Hilversum vermeldt zelf over haar referendumregeling:

“De gemeenteraad kan de uitslag van het referendum overnemen, maar dat hoeft niet.”

Juridisch is dat onder het huidige gemeentelijke stelsel verklaarbaar. De gemeenteraad houdt zijn eigen wettelijke verantwoordelijkheid.

Politiek vinden wij het onvoldoende.

Een referendum waarvoor inwoners zich hebben georganiseerd, waarvoor voldoende steun is verzameld en waarin vervolgens een geldige uitslag tot stand komt, moet niet eindigen als een vrijblijvend advies dat terzijde kan worden geschoven wanneer de uitslag het bestuur niet bevalt.

Dorp voor Dorp streeft daarom naar bindende lokale referenda.

Waar de huidige wetgeving juridisch bindende referenda nog niet mogelijk maakt, willen wij ons politiek aan een geldige referendumuitslag verbinden voor zover uitvoering daarvan binnen de wet mogelijk is.

En waar wettelijke verandering noodzakelijk is om inwoners verdergaande bindende zeggenschap te geven, zijn wij bereid die verandering te bepleiten.

Als je inwoners vraagt om te stemmen, moet hun antwoord ertoe doen.

Een referendum is geen teken dat de democratie heeft gefaald

Integendeel.

Een referendum dwingt politiek én inwoners om zich opnieuw in een onderwerp te verdiepen.

Voorstanders moeten uitleggen waarom een voorstel verstandig is. Tegenstanders moeten hun alternatief onderbouwen. De gemeente moet informatie toegankelijk maken. En inwoners moeten uiteindelijk zelf argumenten afwegen.

Dat kan het publieke debat verdiepen en besluiten uiteindelijk sterker maken.

Een gemeenteraad die weet dat inwoners bij zeer ingrijpende besluiten aan de democratische handrem kunnen trekken, heeft bovendien een extra reden om vroeg te luisteren, helder uit te leggen en draagvlak serieus te nemen.

Misschien is het beste referendum uiteindelijk wel het referendum dat nooit nodig blijkt, omdat inwoners vanaf het begin werkelijk bij een besluit zijn betrokken.

Dit willen wij veranderen

- Referenda mogelijk maken op buurt-, dorps-/wijk- en gemeentelijk niveau.
- Circa 3% van de kiesgerechtigden als minimum voor het aanvragen van een referendum.
- Geen maximale bedenktijd voor het aanvragen van een referendum.
- Een minimale opkomst van circa 50% van de kiesgerechtigden om de uitslag geldig te verklaren.
- Mogelijkheden om ook bestaande gemeentelijke verordeningen via een referendum ter discussie te stellen.
- Grote veranderingen tijdig en breed communiceren, zodat inwoners nog daadwerkelijk invloed kunnen uitoefenen.
- Gelijke mogelijkheden voor voor- en tegenstanders om hun argumenten te presenteren.
- Objectieve, begrijpelijke en evenwichtige informatie.
- Een onafhankelijke referendumprocedure.
- Een geldige referendumuitslag politiek respecteren.
- Als uiteindelijk doel: bindende lokale referenda.

Zeggenschap stopt niet na de verkiezingen.

Een referendum geeft inwoners de mogelijkheid om bij uitzonderlijk belangrijke besluiten zelf aan de democratische handrem te trekken.

Belletje in de Raad

Democratie moet begrijpelijk zijn voor iedereen

Inwoners moeten kunnen begrijpen waar hun gemeenteraad over praat. Niet alleen mensen die dagelijks met politiek, bestuur of ambtelijke stukken werken, maar iedereen die wil weten wat er in zijn of haar gemeente wordt besproken en besloten.

Want als inwoners de politiek niet meer kunnen begrijpen, wordt het ook moeilijker om de politiek te controleren.

In raadsvergaderingen en gemeentelijke documenten wordt regelmatig taal gebruikt die voor mensen buiten het gemeentehuis lastig te volgen is. Afkortingen worden gebruikt zonder uitleg, bestuurlijke en juridische begrippen worden als bekend verondersteld en eenvoudige onderwerpen worden soms verpakt in lange, ingewikkelde zinnen.

Dat hoeft niet.

Deskundigheid betekent wat ons betreft niet dat je ingewikkeld moet praten. Juist wie een onderwerp goed begrijpt, moet in staat zijn om het helder uit te leggen.

Een belletje als vriendelijke waarschuwing

Daarom introduceert Dorp voor Dorp het Belletje in de raad.

Het Belletje staat symbool voor een eenvoudige afspraak: we spreken elkaar erop aan wanneer politieke of bestuurlijke taal onnodig ingewikkeld wordt.

Wordt er jargon gebruikt, blijft een afkorting onverklaard of is een verhaal voor inwoners nauwelijks meer te volgen? Dan mag de spreker een vriendelijk seintje krijgen:

Leg het nog een keer uit, maar dan zo dat inwoners thuis het ook kunnen begrijpen.

Het gaat daarbij niet om het vermijden van moeilijke onderwerpen of noodzakelijke vaktermen. Het gaat erom dat we de moeite nemen om uit te leggen wat we bedoelen.

Zo wordt begrijpelijke taal geen vrijblijvende ambitie, maar iets waar we elkaar in de gemeenteraad actief aan blijven herinneren.

Afkortingen? Eerst uitleggen

Gemeenten gebruiken ontzettend veel afkortingen. Voor raadsleden, ambtenaren en bestuurders zijn die vaak vanzelfsprekend. Voor inwoners zijn ze dat niet.

Daarom willen wij een eenvoudige afspraak:

Een afkorting wordt de eerste keer voluit uitgesproken en waar nodig kort uitgelegd.

Daarna kan de afkorting tijdens dezelfde bespreking gewoon worden gebruikt.

Een kleine moeite voor de spreker, maar een groot verschil voor iemand die thuis probeert te volgen waar een debat over gaat.

Een gemeentelijke begrippen- en afkortingenlijst

Begrijpelijke politiek stopt niet bij de raadszaal.

Op de gemeentelijke website willen wij daarom één duidelijke en makkelijk doorzoekbare begrippen- en afkortingenlijst.

Daarin kunnen inwoners snel opzoeken wat veelgebruikte bestuurlijke termen, vakbegrippen en afkortingen betekenen.

Geen uitleg waarvoor je eerst bestuurskunde moet hebben gestudeerd, maar gewone taal.

Zo'n begrippenlijst moet bovendien rechtstreeks bereikbaar zijn vanuit digitale raadsstukken en andere plekken waar veel bestuurlijke termen worden gebruikt.

Ook na de vergadering begrijpelijk

Niet iedere inwoner heeft de tijd of mogelijkheid om een volledige raadsvergadering te volgen. Toch moet iedereen eenvoudig kunnen terugvinden wat er in de gemeenteraad is besproken en besloten.

Daarom willen wij dat na raadsvergaderingen op de website van de gemeente een korte en begrijpelijke samenvatting wordt gepubliceerd. Geen lange bestuurlijke teksten, maar in gewone

taal:

Wat is er besproken? Wat is er besloten? Wat betekent dat voor inwoners? En wat gebeurt er nu verder?

Wie meer wil weten, moet vanuit die samenvatting eenvoudig kunnen doorklikken naar de volledige stukken, besluiten en vergadering.

Zo maken we de gemeenteraad niet alleen begrijpelijker voor de mensen die in de raadszaal zitten, maar ook voor iedereen die thuis wil weten wat er namens hen wordt besloten.

Begrijpelijke taal versterkt de democratie

Politiek heeft een eigen taal ontwikkeld. Dat is soms noodzakelijk: juridische, financiële en technische begrippen kun je niet allemaal vervangen.

Maar dat is iets anders dan accepteren dat inwoners het debat daardoor niet meer kunnen volgen.

Een gemeenteraad vertegenwoordigt inwoners. Dan moet een inwoner die een vergadering bezoekt, terugkijkt of een raadsstuk leest ook een redelijke kans hebben om te begrijpen waar zijn of haar vertegenwoordigers het over hebben.

Begrijpelijke taal is daarom geen detail. Het is een voorwaarde voor een open en toegankelijke democratie.

Dorp voor Dorp wil daarom:

- het ‘Belletje in de raad’ gebruiken als symbool voor begrijpelijke politiek: een vriendelijk signaal wanneer taal onnodig ingewikkeld wordt;
- afkortingen bij het eerste gebruik voluit noemen en waar nodig kort uitleggen;
- een duidelijke en doorzoekbare gemeentelijke begrippen- en afkortingenlijst beschikbaar maken;
- na raadsvergaderingen een korte en begrijpelijke samenvatting publiceren van wat is besproken en besloten en wat dit voor inwoners betekent;
- begrijpelijke taal als uitgangspunt gebruiken in de communicatie tussen gemeente en inwoners.

Wie namens inwoners spreekt, moet ook door inwoners te begrijpen zijn.

Meest transparante gemeente

Iedere euro belastinggeld zichtbaar en begrijpelijk

Iedere inwoner heeft het recht om te weten waar belastinggeld naartoe gaat. Niet alleen in theorie, maar op een manier waarop die informatie ook daadwerkelijk te vinden en te begrijpen is.

Gemeenten publiceren al veel informatie. Begrotingen, jaarrekeningen, raadsstukken en besluiten zijn openbaar en vaak online beschikbaar.

Maar openbaar betekent nog niet automatisch toegankelijk.

De Programmabegroting 2026 van Hilversum telt maar liefst 199 pagina’s.

Formeel is die informatie openbaar. Maar wie als inwoner gewoon wil weten waar zijn belastinggeld naartoe gaat, moet zich door bijna tweehonderd pagina’s aan financiële en bestuurlijke informatie heen werken. Dat noemen wij openbaar, maar nog niet transparant.

Wie precies wil weten hoeveel een project kost, welke organisatie subsidie ontvangt, waarom een uitgave hoger uitvalt dan begroot of wat er uiteindelijk van een raadsbesluit terecht is gekomen, moet soms behoorlijk zoeken en verschillende documenten naast elkaar leggen.

Dorp voor Dorp wil dat veranderen.

Ons doel is ambitieus:

Hilversum moet de meest transparante gemeente van Nederland worden.

Van hoofdlijn naar iedere euro

Wij willen de gemeentelijke financiën toegankelijk maken via een heldere doorklikstructuur, vergelijkbaar met de manier waarop je op Wikipedia steeds verder de informatie in kunt.

Je begint bij de hoofdbegroting en kunt vervolgens doorklikken naar programma's, projecten, subsidies, opdrachten, contracten en afzonderlijke uitgaven.

Daarbij hanteren we een eenvoudig uitgangspunt:

Iedere uitgave moet in maximaal drie klikken vanaf de hoofdbegroting bereikbaar zijn.

Niet alleen het bedrag moet zichtbaar zijn.

Waar mogelijk moet ook duidelijk worden:

Waar is het geld aan besteed? Waarom is daarvoor gekozen? Welk doel moet ermee worden bereikt? En wie heeft het besluit genomen?

Zo wordt een gemeentelijke begroting geen document dat alleen begrijpelijk is voor financieel specialisten, maar een instrument waarmee inwoners hun gemeente daadwerkelijk kunnen volgen.

Zoeken zoals inwoners zoeken

Een inwoner denkt niet altijd in begrotingsprogramma's, taakvelden, grootboeknummers of bestuurlijke dossiers.

Iemand wil bijvoorbeeld weten:

Wat kost dat project in mijn wijk?

Hoeveel subsidie krijgt deze organisatie?

Welke opdrachten heeft deze leverancier van de gemeente gekregen?

Wat geven we uit aan parkeren?

Daarom moet gemeentelijke financiële informatie eenvoudig doorzoekbaar zijn op bijvoorbeeld:

- onderwerp;
- buurt, wijk of dorp;
- project;

- leverancier;
- organisatie;
- subsidie;
- gemeentelijk programma.

Zo hoeft een inwoner niet eerst te weten hoe de gemeente haar administratie heeft ingericht om informatie te kunnen vinden.

De informatievoorziening van de gemeente moet aansluiten bij de inwoner - niet andersom.

Geen financieel expert nodig

Een begroting van honderden pagina's online zetten is technisch gezien openbaar.

Maar als bijna niemand begrijpt wat erin staat, bereiken we daarmee nog geen echte transparantie.

Daarom willen wij dat uitgaven en financiële ontwikkelingen waar mogelijk worden voorzien van een korte uitleg in begrijpelijke taal.

Niet ter vervanging van de officiële financiële stukken. Die blijven beschikbaar voor iedereen die de details wil controleren.

Maar daarnaast moet een inwoner snel kunnen begrijpen wat er gebeurt.

Bijvoorbeeld:

Begroot: € 1.000.000Verwachte kosten: € 1.250.000Afwijking: + € 250.000Waarom: korte begrijpelijke toelichtingBesluit: link naar het betreffende raads- of collegebesluitVoortgang: actuele stand van het project

Dan wordt transparantie concreet.

Niet alleen geld: ook besluiten moeten te volgen zijn

Transparantie gaat voor Dorp voor Dorp verder dan alleen de gemeentelijke financiën.

Wij willen zoveel mogelijk gemeentelijke informatie actief openbaar en eenvoudig vindbaar maken.

Denk aan:

- begrotingen en jaarrekeningen;
- subsidies;
- investeringen;
- grote gemeentelijke opdrachten;
- projectvoortgang;
- financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting;
- relevante contractinformatie;
- besluiten van gemeenteraad en college;
- en de uitvoering van raadsbesluiten.

Dat laatste vinden wij belangrijk.

Een inwoner moet niet alleen kunnen zien wat de gemeenteraad heeft besloten, maar ook wat er daarna met dat besluit is gebeurd.

Is het uitgevoerd?Is het vertraagd?Zijn de kosten veranderd?Is het plan aangepast?En zo ja: waarom?

Een besluit is pas echt controleerbaar als ook de uitvoering ervan zichtbaar is.

Openbaar, tenzij het echt niet kan

Ons uitgangspunt is openbaar, tenzij.

Niet andersom.

Natuurlijk zijn er grenzen. Persoonsgegevens moeten worden beschermd. Vertrouwelijke bedrijfsinformatie kan bescherming verdienen. En soms schrijft de wet voor dat informatie niet openbaar mag worden gemaakt.

Die uitzonderingen respecteren we.

Maar buiten die uitzonderingen willen wij dat de gemeente zoveel mogelijk informatie uit zichzelf openbaar maakt.

Inwoners zouden niet eerst hoeven te bewijzen waarom ze iets willen weten.

Het gaat tenslotte over hun gemeente en publiek geld.

Minder Woo-verzoeken door informatie vooraf te publiceren

Volledige transparantie heeft bovendien een heel praktisch voordeel.

Wat al openbaar, vindbaar en begrijpelijk is, hoeft niet meer via een formeel verzoek te worden opgevraagd.

De Wet open overheid (Woo) geeft iedereen het recht om publieke informatie bij de overheid op te vragen. Tegelijkertijd verplicht de Woo overheden ook om bepaalde informatie uit zichzelf openbaar te maken.

Dorp voor Dorp wil veel verder inzetten op die actieve openbaarheid.

Als inwoners informatie rechtstreeks kunnen vinden, verwachten wij dat er minder Woo-verzoeken nodig zijn.

Dat betekent:

minder zoeken, minder correspondentie, minder administratieve afhandeling en minder wachten.

Dat is prettig voor inwoners én voor ambtenaren.

Ambtenaren hoeven minder tijd te besteden aan het achteraf verzamelen van informatie die ook vooraf toegankelijk gemaakt had kunnen worden en houden meer tijd over voor hun kerntaken.

Transparantie voorkomt ook wantrouwen

Openbaarheid is niet alleen een technisch of financieel onderwerp.

Het gaat ook over vertrouwen.

Wanneer inwoners niet kunnen achterhalen waarom iets gebeurt, hoeveel iets kost of hoe een besluit tot stand is gekomen, ontstaat ruimte voor twijfel en wantrouwen.

Dat betekent niet dat iedereen het vervolgens eens zal zijn met ieder besluit.

Dat hoeft ook niet.

Maar er is een groot verschil tussen:

“Ik ben het niet eens met deze keuze.”

en:

“Ik kan niet achterhalen hoe deze keuze tot stand is gekomen.”

Een transparante gemeente maakt politieke meningsverschillen niet onmogelijk. Zij zorgt er wél voor dat die discussie kan worden gevoerd op basis van informatie die voor iedereen beschikbaar is.

Technologie maakt veel meer mogelijk

Wat vroeger misschien zou betekenen dat inwoners dozen met documenten moesten doorzoeken, kan tegenwoordig digitaal veel eenvoudiger.

Begrotingen kunnen interactief worden gemaakt. Projecten kunnen aan besluiten en uitgaven worden gekoppeld. Zoekfuncties kunnen informatie uit verschillende gemeentelijke bronnen bij elkaar brengen.

Daarom hangt dit voorstel ook nauw samen met ons plan voor de meest digitale gemeente van Nederland.

Digitalisering moet voor ons niet alleen betekenen dat een papieren formulier een digitaal formulier wordt.

Technologie moet ervoor zorgen dat de overheid begrijpelijker, toegankelijker en controleerbaarder wordt.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- de gemeentelijke begroting en jaarrekening volledig en begrijpelijk toegankelijk maken;
- een doorklikstructuur waarmee inwoners van hoofdlijnen naar onderliggende uitgaven kunnen gaan;
- als uitgangspunt dat iedere uitgave binnen maximaal drie klikken vanaf de hoofdbegroting bereikbaar is;
- kunnen zoeken op onder andere onderwerp, wijk, dorp, project, leverancier en organisatie;
- financiële informatie waar mogelijk voorzien van een korte uitleg in begrijpelijke taal;
- subsidies, investeringen en grote opdrachten eenvoudig inzichtelijk maken;
- voortgang en financiële afwijkingen van gemeentelijke projecten zichtbaar maken;
- inzichtelijk maken wat er gebeurt met aangenomen raadsbesluiten;
- zoveel mogelijk informatie actief openbaar maken;
- privacy, wettelijke geheimhouding en andere gerechtvaardigde uitzonderingen respecteren;
- door actieve openbaarheid de noodzaak voor Woo-verzoeken zoveel mogelijk verminderen.

Openbaar moet ook vindbaar zijn.

Ons uitgangspunt is eenvoudig: iedere inwoner moet zonder hulp van een accountant, ambtenaar of beleidsmedewerker kunnen begrijpen waar publiek geld naartoe gaat en wat de gemeente ermee doet.

Een transparante overheid is geen gunst, maar een vanzelfsprekend recht van iedere inwoner.

Van Stadsfonds naar Buurtfonds

Alles is lokaal. Zeker de buurt waarin je woont of onderneemt.

Inwoners en ondernemers weten vaak als geen ander wat er in hun eigen buurt of dorp nodig is. Waar voorzieningen ontbreken, waar de openbare ruimte beter kan en welke ideeën hun omgeving sterker, aantrekkelijker en leefbaarder kunnen maken. Toch wordt geld dat lokaal wordt opgebracht nu op gemeentelijk niveau gebundeld en verdeeld. Dorp voor Dorp wil dat dichter bij de buurt organiseren.

Niet één fonds voor de hele gemeente, maar Buurtfondsen, waarbij buurten en dorpen veel meer invloed krijgen op het geld dat in hun eigen omgeving wordt opgebracht en besteed.

Want wat nodig is in het centrum van Hilversum kan heel iets anders zijn dan wat nodig is in Kortenhoef, Nederhorst den Berg, Kerkelanden of op een bedrijventerrein.

Iedere buurt heeft zijn eigen kansen, problemen en prioriteiten.

Hoe werkt het nu?

Via het huidige Stadsfonds dragen ondernemers bij aan een gezamenlijk fonds voor de gemeente. Vanuit dat fonds kunnen initiatieven worden gefinancierd die bijdragen aan de lokale economie en leefomgeving.

Het idee daarachter - gezamenlijk investeren in een aantrekkelijke omgeving - vinden wij waardevol.

Maar Dorp voor Dorp stelt een andere vraag:

Waarom het geld eerst centraal organiseren als veel van de beste ideeën juist lokaal ontstaan?

Wij willen daarom de stap maken van Stadsfonds naar Buurtfonds.

Niet omdat gezamenlijk investeren moet verdwijnen, maar omdat ondernemers en inwoners dichter bij de besteding van dat geld moeten komen te staan.

Geld uit de buurt, meer zeggenschap voor de buurt

Lokale ondernemers kennen hun omgeving goed. Maar dat geldt net zo goed voor de mensen die er wonen, verenigingen, vrijwilligers en andere lokale organisaties.

Zij zien dagelijks waar kansen liggen en waar iets ontbreekt. Een bankje op de juiste plek, meer groen, een ontmoetingsplek, een activiteit die mensen bij elkaar brengt of een investering waardoor een winkelstraat of bedrijventerrein aantrekkelijker wordt.

Daarom vinden wij dat inwoners en ondernemers veel meer invloed moeten krijgen op de besteding van middelen voor hun eigen omgeving.

Ondernemers houden daarbij een belangrijke positie. Zij dragen via het huidige systeem financieel bij en weten wat nodig is voor een gezond ondernemersklimaat. Maar een buurt is méér dan haar winkels en bedrijven.

Het Buurtfonds moet daarom de verbinding leggen tussen lokale economie, leefbaarheid en de mensen die er wonen en werken.

De gemeente blijft verantwoordelijk voor duidelijke kaders en toezicht op een zorgvuldige en rechtmatige besteding van de middelen.

Lokale zeggenschap betekent voor ons namelijk niet: geen controle.

Het betekent: beslissingen nemen op het laagste niveau waarop dat verantwoord kan.

Niet iedere buurt is hetzelfde

Een belangrijk verschil met één gemeentebreed fonds is dat wij ruimte willen voor maatwerk per buurt of dorp.

Ook de bijdrage van ondernemers aan een Buurtfonds moet daarom per gebied kunnen verschillen.

Want niet iedere lokale economie staat er hetzelfde voor.

In een sterk winkelgebied kunnen ondernemers gezamenlijk besluiten extra te investeren in bijvoorbeeld uitstraling, evenementen, veiligheid of promotie.

In een gebied waar ondernemers het juist moeilijk hebben, kan een hoge verplichte bijdrage averechts werken. Daar kan de prioriteit juist liggen bij het behouden van winkels en bedrijven en het versterken van de lokale economie.

Gelijke regels zijn niet altijd hetzelfde als een eerlijke uitkomst.

Wij willen daarom kijken naar wat een gebied daadwerkelijk nodig heeft.

Ondernemers én buurt

Een aantrekkelijke buurt bestaat niet alleen uit ondernemers.

Er wonen mensen. Er zijn verenigingen, maatschappelijke organisaties, scholen en vrijwilligers. Zij gebruiken dezelfde omgeving en zien soms andere kansen en behoeften.

Daarom noemen wij het bewust geen ondernemersfonds per wijk, maar een Buurtfonds.

Ondernemers spelen daarin een belangrijke rol. Zij dragen financieel bij, investeren in hun omgeving en weten wat nodig is voor een sterk lokaal ondernemersklimaat. Maar wanneer plannen de bredere leefomgeving raken, moeten ook inwoners en lokale organisaties kunnen meepraten.

Want een aantrekkelijk plein, meer groen, een ontmoetingsplek, een evenement of een levendige winkelstraat is niet alleen goed voor ondernemers.

Het draagt ook bij aan ontmoeting, leefbaarheid, lokale voorzieningen en de verbondenheid in een buurt of dorp.

Een Buurtfonds verbindt daarom lokale economie met lokale leefbaarheid.

Waar kan een Buurtfonds aan worden besteed?

De behoeften verschillen per gebied. Juist daarom moet niet vanuit het gemeentehuis vooraf tot in detail worden bepaald wat ieder Buurtfonds moet doen.

Je kunt bijvoorbeeld denken aan:

- voorzieningen in de buurt, zoals bankjes, openbare toiletten en ontmoetingsplekken;
- vergroening en verfraaiing, zoals bomen, planten, bloembakken en andere verbeteringen van de openbare ruimte;
- onderhoud en verbetering van de leefomgeving, waar dit binnen de afspraken met de gemeente lokaal georganiseerd kan worden;
- lokale evenementen en activiteiten die inwoners, ondernemers en verenigingen bij elkaar brengen;
- een dorpshuis, buurthuis of andere ontmoetingsplek en activiteiten die daar plaatsvinden;
- veiligheid en leefbaarheid, bijvoorbeeld initiatieven rond verlichting, nette straten of veilige ontmoetingsplekken;
- sport, spel, cultuur en recreatie in de eigen buurt;
- gezamenlijke initiatieven van lokale ondernemers, bijvoorbeeld om een winkelgebied of bedrijventerrein aantrekkelijker te maken;
- lokale thema's die inwoners zelf belangrijk vinden, van natuur en cultuur tot spelen en duurzaamheid;
- en vooral: goede ideeën uit de buurt die nu misschien blijven liggen omdat er geen lokaal budget voor beschikbaar is.

Van een extra bankje tot een buurtactiviteit en van meer groen tot een ontmoetingsplek: kleine lokale investeringen kunnen een groot verschil maken in hoe mensen hun buurt ervaren.

Een Buurtfonds krijgt dus geen standaard boodschappenlijst vanuit het gemeentehuis. Wat in Kortenhoef nodig is, hoeft niet hetzelfde te zijn als wat in Hilversum-Centrum, Kerkelanden of Nederhorst den Berg nodig is. De kracht van het Buurtfonds is juist dat inwoners en ondernemers zelf kunnen aangeven waar hun omgeving het meeste bij gebaat is.

Niet ieder Buurtfonds hoeft dus hetzelfde te doen.

Dat is juist de bedoeling.

Lokale economie is meer dan omzet

Sterke lokale ondernemers hebben betekenis voor een hele gemeenschap.

Een winkelstraat met leegstaande panden heeft invloed op de uitstraling van een buurt. Een dorp waar voorzieningen verdwijnen, verliest plekken waar mensen elkaar tegenkomen. Een goed functionerend bedrijventerrein biedt werkgelegenheid en trekt nieuwe bedrijvigheid aan.

Andersom kan een aantrekkelijke omgeving weer nieuwe ondernemers en investeringen aantrekken.

Zo ontstaat een wisselwerking:

sterke ondernemers versterken hun omgeving en een sterke omgeving helpt ondernemers groeien.

Daarom zien wij lokaal economisch beleid niet als iets dat losstaat van leefbaarheid.

Een levendige buurt betekent ook ontmoeting, voorzieningen, werkgelegenheid en sociale samenhang.

Lokaal beslissen betekent ook lokaal verantwoorden

Meer zeggenschap over geld betekent ook verantwoordelijkheid voor de manier waarop het wordt besteed.

Daarom willen wij dat voor ieder Buurtfonds duidelijk zichtbaar is:

Hoeveel geld komt er binnen? Waar wordt het aan besteed? Wie heeft een aanvraag gedaan? Waarom is een project wel of niet toegekend? En wat heeft de investering uiteindelijk opgeleverd?

De gemeente houdt toezicht op een rechtmatige en zorgvuldige besteding van de middelen.

En de financiële informatie van de Buurtfondsen moet voor ondernemers en inwoners eenvoudig toegankelijk zijn.

Daarmee sluit dit voorstel rechtstreeks aan op ons uitgangspunt van de meest transparante gemeente van Nederland.

Lokale zeggenschap en transparantie horen bij elkaar.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- het huidige model van één centraal Stadsfonds vervangen door Buurtfondsen;
- geld en beslissingsmacht dichter brengen bij de omgeving waarvoor het bedoeld is;
- ondernemers meer invloed geven op investeringen in hun eigen buurt, dorp of bedrijfsomgeving;
- inwoners en lokale organisaties betrekken bij plannen die de bredere leefomgeving raken;
- ruimte bieden voor verschillende bijdragen per buurt of gebied;
- rekening houden met de economische positie en behoeften van een gebied;
- lokale samenwerking tussen ondernemers, inwoners en organisaties stimuleren;
- ruimte geven aan lokale prioriteiten in plaats van overal hetzelfde beleid toe te passen;
- de gemeente toezicht laten houden op een zorgvuldige en rechtmatige besteding;
- volledig inzicht geven in inkomsten, toekenningen en bestedingen van ieder Buurtfonds.

Geld voor de buurt. Zeggenschap bij de buurt.

Want wie een buurt iedere dag ziet, gebruikt en beleeft, weet vaak het beste wat die buurt nodig heeft.

Vrije toegang tot de democratie

Een toegankelijke overheid begint bij de voordeur

Betaald parkeren bij het gemeentehuis? Dat zou niet mogen.

Je gaat meestal niet naar het gemeentehuis omdat je daar toevallig zin in hebt. Je gaat omdat je iets bij de overheid moet regelen.

Je vraagt een paspoort of identiteitskaart aan, geeft een geboorte aan, regelt zaken rond een verhuizing of hebt een afspraak met de gemeente.

Of je komt juist omdat je betrokken bent bij je gemeente. Je wilt een openbare raads- of commissievergadering bijwonen, inspreken of op een andere manier deelnemen aan de lokale

democratie.

Waarom zou je dan eerst parkeergeld moeten betalen om toegang te krijgen tot je eigen gemeentehuis?

Een gemeentehuis is geen winkelcentrum of pretpark. Het is een publieke voorziening die voor iedere inwoner zo toegankelijk mogelijk moet zijn.

Democratie moet toegankelijk zijn

Dorp voor Dorp vindt dat lokale democratie niet alleen op papier toegankelijk moet zijn.

Een raadsvergadering kan openbaar zijn, maar als inwoners praktische of financiële drempels ervaren om erbij aanwezig te zijn, is er nog steeds iets te verbeteren.

Wij willen juist dat inwoners naar het gemeentehuis komen. Dat zij op de publieke tribune zitten, horen welke argumenten worden gebruikt, zien hoe besluiten tot stand komen en hun stem laten horen wanneer dat mogelijk is.

Een gemeente die inwoners vraagt betrokken te zijn, moet die betrokkenheid vervolgens ook zo makkelijk mogelijk maken.

Dat geldt voor goede digitale toegang en begrijpelijke informatie, maar óók voor iets heel praktisch als het bereiken van het gemeentehuis.

Gratis parkeren voor bezoekers van het gemeentehuis

Daarom vindt Dorp voor Dorp dat er vanaf januari 2027 direct een oplossing moet komen voor betaald parkeren bij het gemeentehuis van Hilversum.

Onze voorkeur is duidelijk:

Gratis parkeren voor bezoekers van Burgerzaken.

En:

Gratis parkeren voor inwoners die een openbare raads- of commissievergadering bezoeken.

Daarbij hoeft gratis parkeren natuurlijk niet te betekenen dat iemand zijn auto 's ochtends neerzet en vervolgens de hele dag gratis in het centrum kan parkeren.

Het moet gekoppeld kunnen worden aan het daadwerkelijke bezoek aan het gemeentehuis.

Praktisch regelen in plaats van moeilijk maken

Als volledig gratis parkeren voor deze bezoekers niet direct uitvoerbaar is, zijn er verschillende praktische mogelijkheden.

Denk bijvoorbeeld aan:

- de eerste 30 of 60 minuten gratis parkeren;
- gratis parkeren gekoppeld aan een afspraak bij Burgerzaken;
- gratis parkeren via kentekenregistratie, gekoppeld aan een afspraak of bezoek aan het gemeentehuis;
- een uitrijkaart of parkeerbewijs na afloop van een afspraak;
- een regeling voor bezoekers van openbare raads- en commissievergaderingen.

Welke technische oplossing uiteindelijk het beste werkt, is voor ons ondergeschikt aan het uitgangspunt:

een bezoek aan het gemeentehuis voor noodzakelijke dienstverlening of deelname aan de lokale democratie mag niet beginnen met een extra financiële drempel.

Je betaalt al voor de gemeente

Inwoners betalen gemeentelijke belastingen en daarnaast voor verschillende gemeentelijke producten en diensten.

Wij vinden het moeilijk uit te leggen dat iemand vervolgens óók moet betalen om met de auto naar het gemeentehuis te komen om zo'n noodzakelijke dienst af te nemen.

Dat geldt wat ons betreft nog sterker voor de lokale democratie.

Wie 's avonds naar het gemeentehuis komt om een openbare vergadering bij te wonen, doet precies wat we van betrokken inwoners zeggen te willen: interesse tonen, controleren, meepraten en betrokken zijn.

Daar moeten we geen extra drempel voor opwerpen.

Vrije toegang betekent niet: iedereen moet met de auto

Natuurlijk willen we dat het gemeentehuis ook goed bereikbaar is met de fiets, te voet en met het openbaar vervoer.

Maar toegankelijkheid betekent juist dat de overheid rekening houdt met verschillen tussen inwoners.

Niet iedereen woont vlak bij het gemeentehuis. Niet iedereen kan gemakkelijk fietsen of gebruikmaken van het openbaar vervoer. En na de herindeling bestaat de gemeente uit een groter gebied, waardoor voor sommige inwoners de afstand tot het gemeentehuis groter is.

De keuze voor een vervoermiddel mag geen voorwaarde worden voor laagdrempelige toegang tot gemeentelijke dienstverlening en lokale democratie.

Daarom wil Dorp voor Dorp

- gratis parkeren mogelijk maken voor bezoekers van Burgerzaken;
- gratis parkeren mogelijk maken voor inwoners die openbare raads- en commissievergaderingen bezoeken;
- als dat niet onmiddellijk volledig uitvoerbaar is, werken met praktische oplossingen zoals een gratis parkeerperiode, kentekenregistratie of validatie;
- voorkomen dat parkeerbeleid een onnodige financiële drempel vormt voor toegang tot gemeentelijke dienstverlening;
- zorgen dat deelname aan de lokale democratie praktisch zo toegankelijk mogelijk is;
- het gemeentehuis goed bereikbaar houden voor inwoners uit alle buurten en dorpen van de nieuwe gemeente.

Geen drempel tussen inwoner en overheid

Dorp voor Dorp wil een gemeente waarin inwoners worden aangemoedigd om betrokken te zijn.

Om naar een vergadering te komen. Om vragen te stellen. Om te controleren wat hun vertegenwoordigers doen. En om zonder onnodige drempels gebruik te kunnen maken van gemeentelijke dienstverlening.

Je betaalt al gemeentelijke belastingen. Dan zou je niet ook nog moeten betalen om een paspoort op te halen of een openbare vergadering bij te wonen.

Een toegankelijke overheid begint niet achter een parkeermeter.

Doorbreek groepsdenken en tunnelvisie

Een h***r op ieder kantoor en in iedere vergaderruimte

Niet vanwege de afbeelding, maar vanwege de boodschap

Een besluit kan volgens alle regels tot stand zijn gekomen en toch verkeerd uitpakken.

Procedures kunnen zijn gevolgd. Deskundigen kunnen zijn geraadpleegd. Iedereen kan vanuit zijn eigen functie zorgvuldig hebben gehandeld. Toch biedt dat geen garantie dat een groep gezamenlijk tot de beste beslissing komt.

Een van de risico's is groepsdenken: mensen beïnvloeden elkaar, passen zich aan elkaar aan en kunnen daardoor steeds meer vanuit dezelfde aannames naar een probleem gaan kijken.

Dat gebeurt overal waar mensen langdurig samenwerken.

Dus ook binnen het openbaar bestuur.

Groepsdenken is menselijk

Mensen willen van nature bij een groep horen. We zoeken samenwerking, waardering en bevestiging en vermijden liever onnodige conflicten.

Dat is op zichzelf niet verkeerd. Een gemeentebestuur kan niet functioneren zonder samenwerking en compromissen.

Maar dezelfde menselijke eigenschappen kunnen er ook voor zorgen dat afwijkende meningen steeds minder gemakkelijk worden uitgesproken.

Wie voortdurend degene is die kritische vragen stelt, loopt het risico als lastig te worden ervaren. Wie afhankelijk is van collega's, leidinggevenden of politieke samenwerking kan terughoudender worden om tegen de meerderheid in te gaan.

Soms gebeurt dat bewust. Veel vaker gebeurt het ongemerkt.

Juist daarom is het belangrijk om binnen het bestuur actief ruimte te houden voor afwijkende meningen en kritische vragen.

Wanneer samenwerking groepsdenken wordt

Een compromis sluiten is geen teken van zwakte. Naar goede argumenten luisteren en van mening veranderen evenmin.

Dat hoort juist bij gezonde democratische besluitvorming.

Het wordt problematisch wanneer iemand niet van standpunt verandert vanwege betere argumenten, maar omdat het steeds moeilijker wordt om als enige een afwijkende positie in te nemen.

Wanneer iedereen om je heen dezelfde overtuiging heeft, dezelfde argumenten gebruikt en vanuit dezelfde aannames redeneert, kan een afwijkende gedachte langzaam verdwijnen.

Zo kan binnen een organisatie een werkelijkheid ontstaan waarin een besluit voor iedereen aan tafel volkomen logisch lijkt, terwijl mensen buiten die groep heel andere problemen of risico's zien.

Zo kan het meegaan met de groep uiteindelijk leiden tot groepsdenken en tunnelvisie.

Tegenspraak is onderdeel van goed bestuur

Een gezonde bestuurscultuur heeft daarom mensen nodig die vragen durven stellen.

Ook wanneer die vragen ongemakkelijk zijn.

Een ambtenaar moet kunnen zeggen dat hij risico's ziet in een plan waaraan collega's maanden hebben gewerkt.

Een raadslid moet een afwijkend standpunt kunnen innemen, ook wanneer zijn eigen fractie daar anders over denkt.

Een wethouder moet kunnen erkennen dat nieuwe informatie aanleiding geeft om een eerdere keuze opnieuw te bekijken.

En een medewerker moet een leidinggevende kunnen tegenspreken zonder bang te hoeven zijn voor zijn positie of carrière.

Tegenspraak is geen bedreiging voor goed bestuur. Het is juist de bescherming ervan.

De ongemakkelijke vraag moet gesteld kunnen worden

Bij belangrijke besluiten zouden we daarom niet alleen moeten vragen:

Waarom denken we dat dit de juiste keuze is?

Maar ook:

Wat als we het mis hebben?

Welke aannames hebben we gedaan?

Welke informatie past misschien niet bij onze conclusie?

Wie ontbreekt er aan tafel?

Welke tegenargumenten hebben we nog onvoldoende onderzocht?

En zou iemand binnen deze groep het daadwerkelijk durven zeggen wanneer hij of zij denkt dat iedereen de verkeerde kant op gaat?

Juist die vragen kunnen voorkomen dat een organisatie steeds verder in één denkrichting terechtkomt.

Sociale veiligheid betekent ook veilig kunnen tegenspreken

Voor Dorp voor Dorp gaat een sociaal veilige werkomgeving daarom niet alleen over respectvolle omgang met elkaar.

Het betekent ook dat er ruimte moet zijn voor inhoudelijke afwijking.

Mensen moeten kritische vragen kunnen stellen, twijfels kunnen uitspreken en bestaande opvattingen ter discussie kunnen stellen zonder dat zij daardoor persoonlijk worden buitengesloten of professioneel worden benadeeld.

Dat vraagt ook iets van degene die kritiek ontvangt.

Niet iedere criticus heeft gelijk. Maar een afwijkend geluid verdient wel de ruimte om inhoudelijk te worden beoordeeld.

Kritiek moet worden beantwoord met argumenten, niet met uitsluiting.

En die h***r?

Daarmee komen we bij de opvallende titel van dit partijpunt.

De afbeelding die daarbij hoort is bewust gekozen om iets heel eenvoudigs zichtbaar te maken:

mensen kunnen naar hetzelfde kijken en toch iets totaal anders zien.

De vraag is vervolgens niet alleen wat jij ziet.

De interessantere vraag is:

Durf jij het ook te zeggen wanneer iedereen om je heen iets anders ziet?

Dat is precies waar dit partijpunt over gaat.

Niet over de afbeelding zelf, maar over het vermogen om zelfstandig te blijven kijken en denken wanneer een groep al tot een conclusie lijkt te zijn gekomen.

Een zichtbare herinnering

Daarom stelt Dorp voor Dorp voor om deze afbeelding een plaats te geven op kantoren en in vergaderruimten van het gemeentehuis.

Niet als decoratie en zeker niet vanwege de afbeelding op zichzelf.

Maar als herinnering aan het belang van onafhankelijk denken en tegenspraak.

Een herinnering om af en toe bewust stil te staan bij de vraag:

Zien wij dit allemaal werkelijk hetzelfde, of zijn we elkaar gaan volgen?

Zo wordt een opvallende afbeelding een symbool voor een serieuze bestuurskundige opdracht: voorkom groepsdenken, organiseer tegenspraak en blijf kritisch op de eigen overtuigingen.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- groepsdenken en tunnelvisie binnen de gemeentelijke organisatie en het bestuur actief bespreekbaar maken;
- tegenspraak erkennen als essentieel onderdeel van goede besluitvorming;
- een cultuur waarin ambtenaren, bestuurders en volksvertegenwoordigers afwijkende inzichten veilig kunnen uitspreken;
- bij belangrijke besluiten bewust aandacht besteden aan tegenargumenten, aannames en mogelijke blinde vlekken;

- voorkomen dat politieke samenwerking verandert in conformisme;
- kritiek inhoudelijk beoordelen, ook wanneer die kritiek ongemakkelijk is;
- ruimte houden om op een eerder standpunt terug te komen wanneer nieuwe argumenten of informatie daartoe aanleiding geven;
- de afbeelding gebruiken als zichtbare herinnering aan onafhankelijk denken en het voorkomen van tunnelvisie.

Ruimte voor tegenspraak maakt bestuur sterker

Goed bestuur ontstaat niet wanneer iedereen hetzelfde denkt, maar wanneer verschillende inzichten veilig kunnen worden uitgesproken en serieus worden onderzocht.

De meest digitale gemeente van Nederland

Eén digitaal platform voor je hele gemeente

Nederland behoort tot de meest gedigitaliseerde landen ter wereld. We bankieren digitaal, identificeren ons online bij de overheid en regelen steeds meer zaken vanuit huis.

Toch is de lokale democratie nog vaak versnipperd over websites, vergadersystemen, documenten, nieuwsbrieven en verschillende digitale loketten.

Dorp voor Dorp vindt dat het anders kan.

Wij willen één volwaardig digitaal gemeentelijk platform waarop dienstverlening, informatie, lokale democratie en contact met de gemeente samenkomen.

Niet digitaliseren omdat het modern klinkt, maar omdat het de gemeente eenvoudiger, transparanter en toegankelijker kan maken.

Alles van je gemeente op één plek

Inwoners zouden niet eerst hoeven uitzoeken op welke gemeentelijke website, pagina of in welk systeem bepaalde informatie staat.

In één gemeentelijke app en webomgeving willen wij uiteindelijk onder andere samenbrengen:

- live-uitzendingen van raads- en commissievergaderingen;
- agenda's en alle bijbehorende openbare stukken;
- besluiten en stemuitslagen;
- begrijpelijke samenvattingen van vergaderingen;
- informatie over projecten in jouw buurt of dorp;
- contactmogelijkheden met raadsleden en bestuurders;
- mogelijkheden om vragen te stellen en ideeën aan te dragen;
- digitale discussies over lokale onderwerpen;
- peilingen onder inwoners;
- informatie van de eigen dorps- of wijkraad;
- gemeentelijke dienstverlening;

- en waar juridisch en technisch mogelijk: deelname aan formele democratische processen.

Eén ingang voor je gemeente.

Volg de gemeenteraad terwijl er wordt besloten

Wie een raadsvergadering wil volgen, moet dat eenvoudig kunnen doen.

Niet alleen via een livestream, maar in een omgeving waarin tegelijkertijd zichtbaar is waarover wordt gesproken.

Tijdens een vergadering moet je bijvoorbeeld vanuit de agenda direct naar het betreffende voorstel, de financiële onderbouwing, amendementen en moties kunnen gaan.

Na afloop moet zichtbaar zijn:

Wat is besloten? Wie stemde voor? Wie stemde tegen? En wat gebeurt er vervolgens met het besluit?

Daarmee sluit het platform rechtstreeks aan op ons streven naar de meest transparante gemeente van Nederland.

Openbaarheid wordt dan niet alleen het publiceren van informatie.

Het wordt informatie vindbaar, begrijpelijk en bruikbaar maken.

Meepraten terwijl de politiek praat

We willen onderzoeken hoe inwoners via het platform ook tijdens het politieke proces kunnen reageren, vragen stellen en met elkaar in gesprek kunnen gaan.

Een livechat of discussieomgeving kan daarbij interessant zijn, mits deze goed wordt gemodereerd en er duidelijke gedragsregels gelden.

Het digitale debat mag namelijk geen plek worden waar degene die het hardst roept automatisch de meeste aandacht krijgt.

Het doel is juist om meer inwoners op een laagdrempelige manier toegang te geven tot het lokale gesprek.

Niet iedereen komt 's avonds naar het gemeentehuis.

Bijna iedereen kan wel even zijn telefoon pakken.

Je eigen buurt of dorp binnen handbereik

Het platform moet niet alleen over het centrale gemeentebestuur gaan.

Juist onze dorps- en wijkgerichte democratie kan er een belangrijke plaats in krijgen.

Iedere buurt of ieder dorp kan een eigen digitale omgeving krijgen met lokale informatie, plannen, activiteiten en mogelijkheden om elkaar te vinden.

Bijvoorbeeld:

Wie zoekt...Wie wil...Wie kan...

Een vereniging zoekt vrijwilligers. Een jongere zoekt een stageplaats. Een ondernemer zoekt samenwerking. Een inwoner heeft een idee voor de buurt. Een lokale organisatie zoekt deelnemers voor een activiteit.

Het digitale platform kan mensen bij elkaar brengen.

Technologie vervangt de gemeenschap niet. Technologie kan het makkelijker maken om elkaar te vinden.

Weten wat er speelt vóórdat je het in de krant leest

Gemeentelijke informatie moet in de eerste plaats beschikbaar zijn voor inwoners zelf.

Daarom willen wij dat nieuwe openbare ontwikkelingen, voorstellen, vergaderstukken en besluiten via het platform rechtstreeks kunnen worden gevolgd.

Inwoners kunnen zelf aangeven over welke onderwerpen zij meldingen willen ontvangen.

Bijvoorbeeld:

Mijn dorp. Mijn wijk. Woningbouw. Verkeer. Parkeren. Natuur. Vergunningen. Gemeenteraad.

Zodra daarover nieuwe openbare informatie verschijnt, kan de inwoner daarvan een melding krijgen.

Zo hoeft iemand niet voortdurend gemeentelijke websites af te zoeken om te ontdekken wat er in zijn eigen omgeving gebeurt.

Van peiling naar referendum

Het platform kan ook een nieuwe vorm van digitale participatie mogelijk maken.

De gemeente kan inwoners bijvoorbeeld vragen wat zij van een idee vinden voordat er een definitief voorstel ligt.

Zo'n peiling is geen referendum en vervangt de gemeenteraad niet. Maar het kan wel vroeg zichtbaar maken hoe inwoners over een onderwerp denken.

Bij onderwerpen die uiteindelijk tot een referendum leiden, heeft zo'n digitaal platform nog een belangrijk voordeel.

Alle relevante openbare informatie kan op één plaats beschikbaar zijn. Voor- en tegenargumenten kunnen worden teruggelezen. Eerdere discussies zijn zichtbaar en inwoners kunnen zich al ruim vóór de stemming in het onderwerp verdiepen.

Een referendum begint dan niet pas op de dag waarop iemand zijn stem uitbrengt.

Het democratische proces begint veel eerder: bij informeren, vragen stellen, discussiëren en argumenten afwegen.

Digitaal stemmen: ambitieus, maar veilig en rechtsgeldig

Dorp voor Dorp wil uiteindelijk onderzoeken of inwoners bij lokale referenda veilig digitaal kunnen stemmen vanuit dezelfde gemeentelijke omgeving.

Onze ambitie is dat identificatie daarbij kan aansluiten op betrouwbare publieke digitale identificatie, zoals DigiD of toekomstige erkende identificatiemiddelen.

Maar hierbij geldt één harde voorwaarde:

democratische betrouwbaarheid gaat vóór digitaal gemak.

Identificeren is namelijk niet hetzelfde als een geheime, controleerbare en betrouwbare verkiezing organiseren.

Een digitaal stemsysteem moet onder andere de identiteit en stemgerechtigdheid kunnen controleren, terwijl tegelijkertijd het stemgeheim behouden blijft. Het moet bestand zijn tegen manipulatie en cyberaanvallen en de uitslag moet controleerbaar en betrouwbaar zijn.

Daarom voeren we digitaal stemmen alleen in als en zodra dit juridisch is toegestaan én aantoonbaar veilig en betrouwbaar kan worden georganiseerd.

Onze ambitie blijft staan.

Maar met verkiezingen en referenda experimenteren we niet ten koste van het vertrouwen in de uitslag.

Politici worden beter controleerbaar

Het platform kan daarnaast verkiezingen toegankelijker en inhoudelijker maken.

Kandidaten kunnen zich presenteren en inwoners kunnen eenvoudig bekijken wie zij zijn en waarvoor zij staan.

Maar na de verkiezingen verdwijnt die informatie niet.

We willen waar mogelijk ook zichtbaar maken hoe gekozen vertegenwoordigers daadwerkelijk hebben gestemd.

Was een raadslid vóór of tegen een bepaald voorstel?

Welke moties diende een partij in?

Welke verkiezingsbeloften zijn uitgevoerd?

Niet alleen vertellen waar je voor staat. Laat ook zien wat je hebt gedaan.

Dat maakt verkiezingen minder afhankelijk van slogans en geeft inwoners meer mogelijkheden om volksvertegenwoordigers gedurende hun hele raadsperiode te volgen.

Ook AI hoort bij een moderne gemeente

AI wordt steeds meer onderdeel van het dagelijkse werk, ook binnen de overheid. Het landelijke overheidsbeleid biedt inmiddels ruimte voor verantwoord gebruik van generatieve AI (AI die bijvoorbeeld teksten kan maken, samenvatten en analyseren), maar stelt daarbij nadrukkelijk voorwaarden aan onder meer privacy, veiligheid, betrouwbaarheid en risicoanalyse.

Dorp voor Dorp wil dat de nieuwe gemeente daarin vooruitloopt, maar niet ten koste van de vertrouwelijkheid van gemeentelijke informatie.

Medewerkers en bestuurders moeten niet zomaar vertrouwelijke documenten, persoonsgegevens of niet-openbare besluitvorming invoeren in openbare consumententoepassingen waarvan onvoldoende duidelijk is wat er met die gegevens gebeurt.

Daarom willen wij onderzoeken hoe de gemeente kan werken met afgeschermde AI-toepassingen die onder controle van de gemeente of een betrouwbare publieke/Europese omgeving draaien.

Daarbij kan worden gekeken naar open modellen en technologieën die lokaal of binnen een gecontroleerde infrastructuur kunnen worden gebruikt.

Dat sluit ook aan bij het landelijke overheidsbeleid, waarin open-sourceoplossingen en in Europa ontwikkelde toepassingen worden aangemoedigd om transparantie te vergroten en ongewenste afhankelijkheid te verminderen.

AI als hulpmiddel, niet als bestuurder

AI kan bijvoorbeeld helpen bij het samenvatten van grote hoeveelheden openbare informatie, het begrijpelijk maken van ingewikkelde teksten, het doorzoeken van gemeentelijke documenten en het ondersteunen van medewerkers.

Maar uiteindelijk blijft de mens verantwoordelijk.

Een algoritme bestuurt de gemeente niet.

Besluiten die inwoners raken moeten controleerbaar zijn en genomen worden onder menselijke verantwoordelijkheid. De landelijke overheid benadrukt bij de inzet van AI eveneens het belang van juridische, organisatorische en ethische waarborgen en risicoanalyses.

Digitalisering moet de democratie ondersteunen - niet vervangen.

Veilig communiceren binnen de gemeenteraad

Ook raadsleden moeten digitaal veilig met elkaar kunnen communiceren.

Wij willen dat raadsleden voor hun raadswerk gebruik kunnen maken van een eigen, goed beveiligd digitaal communicatieplatform van de gemeente, in plaats van daarvoor afhankelijk te zijn van apps zoals bijvoorbeeld WhatsApp.

Daarbij gelden passende beveiligingsniveaus voor verschillende soorten informatie.

Openbare politieke discussie moet openbaar kunnen blijven.

Vertrouwelijke informatie moet vertrouwelijk blijven.

En informatie die wettelijk geheim moet blijven, moet technisch ook overeenkomstig worden beschermd.

Digitale vooruitgang begint met digitale verantwoordelijkheid.

Niet iedereen is digitaal

De digitale gemeente mag nooit betekenen dat inwoners die minder digitaal vaardig zijn buiten de boot vallen.

Een app is een extra toegang tot de gemeente, geen reden om andere toegangswegen te sluiten.

Persoonlijk contact, telefonische dienstverlening en hulp aan inwoners die digitaal ondersteuning nodig hebben, moeten beschikbaar blijven.

Juist een digitale koplopergemeente moet begrijpen dat toegankelijkheid voor iedereen iets anders kan betekenen.

Digitaal waar het kan. Persoonlijk waar het nodig is.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- één gemeentelijke app én webomgeving waarin informatie, dienstverlening en democratische participatie samenkomen;

- raadsvergaderingen live koppelen aan agenda's, stukken, besluiten en stemgedrag;
- inwoners zelf laten kiezen over welke lokale ontwikkelingen zij meldingen ontvangen;
- digitale mogelijkheden voor vragen, discussie en contact met de lokale politiek;
- buurten, wijken en dorpen een herkenbare eigen plek geven binnen het platform;
- digitale peilingen gebruiken om inwoners eerder bij plannen te betrekken;
- alle relevante informatie rond referenda overzichtelijk op één plek aanbieden;
- digitaal stemmen bij lokale referenda onderzoeken, maar alleen wanneer dit wettelijk toegestaan, veilig, geheim en controleerbaar kan;
- kandidaten en het stemgedrag van gekozen vertegenwoordigers beter inzichtelijk maken;
- een goed beveiligde communicatieomgeving voor raadsleden;
- verantwoord gebruik van AI binnen de gemeente, met sterke bescherming van persoonsgegevens en vertrouwelijke informatie;
- waar passend inzetten op afgeschermde, open-source en/of Europese AI-oplossingen;
- menselijke verantwoordelijkheid altijd leidend houden bij besluitvorming;
- traditionele dienstverlening behouden voor inwoners die niet digitaal kunnen of willen deelnemen;
- andere gemeenten uitnodigen om kennis, technologie en ontwikkelkosten te delen.

Eén gemeente. Eén digitale ingang.

Niet digitaliseren om minder contact met inwoners te hebben, maar juist om inwoners dichter bij hun gemeente en lokale democratie te brengen.

Dorpsraad-app

Je dorp of buurt binnen handbereik

De afstand tussen inwoners en de gemeente is vaak groter dan nodig. Mensen weten niet altijd waar ze met een probleem, vraag of idee terechtkunnen en na een melding is het niet altijd duidelijk wat ermee gebeurt.

Dorp voor Dorp wil daarom een Dorpsraad-app ontwikkelen: één laagdrempelige plek waar inwoners met elkaar, met hun dorpsraad en met de gemeente in contact kunnen staan.

Niet nóg een gemeentelijke app, maar een digitale plek voor je eigen dorp of buurt.

Melden wat er speelt - én zien wat ermee gebeurt

Inwoners zien vaak als eerste wat er in hun omgeving niet goed gaat.

Een gevaarlijke verkeerssituatie, kapotte verlichting, overlast, een slecht onderhouden speelplek of iets anders dat aandacht nodig heeft.

Via de Dorpsraad-app moet je dit eenvoudig kunnen melden, bijvoorbeeld met een foto en locatie.

Maar alleen een melding versturen is niet genoeg. Daarna moet je ook kunnen volgen:

Is mijn melding ontvangen? Wie behandelt hem? Wat is ermee gedaan?

Wanneer meerdere inwoners hetzelfde probleem melden, wordt bovendien snel zichtbaar dat er meer speelt dan één individuele klacht. De dorpsraad kan deze signalen bundelen en onder de aandacht brengen van de gemeente of gemeenteraad.

Meepraten vóórdat het besluit al genomen is

Inwoners moeten niet pas worden betrokken wanneer een plan eigenlijk al vaststaat.

Via de Dorpsraad-app kan de dorpsraad inwoners vroegtijdig vragen wat zij vinden van bijvoorbeeld een verkeersmaatregel, de inrichting van een plein, een speelplek of een ander lokaal onderwerp.

Ook inwoners zelf kunnen ideeën en voorstellen aandragen en zichtbaar maken welke onderwerpen volgens hen aandacht verdienen.

Zo ontstaat een directe verbinding tussen wat er buiten speelt en wat er in het gemeentehuis wordt besloten.

Ik zoek - ik bied aan - ik ken iemand - hier moet je zijn

De Dorpsraad-app gaat niet alleen over de gemeente.

Hij moet vooral ook helpen om inwoners met elkaar te verbinden.

Ik zoek...Ik bied aan...Ik ken iemand...Hier moet je zijn...

Een vereniging zoekt vrijwilligers. Iemand heeft hulp nodig bij een klusje of formulier. Een buurtbewoner zoekt vervoer naar een afspraak. Iemand heeft spullen over. Een ander wil een activiteit organiseren en zoekt mensen die mee willen doen.

Soms kun je zelf helpen. Soms ken je iemand die kan helpen. En soms weet je precies bij welke vereniging, vrijwilligersorganisatie of lokale voorziening iemand terechtkan.

Het probleem is vaak niet dat de oplossing er niet is. Mensen weten elkaar alleen niet te vinden.

Die laatste zin vind ik trouwens erg sterk voor jullie concept.

Verenigingen en voorzieningen makkelijker vinden

Ook lokale verenigingen en maatschappelijke organisaties krijgen een plek in de app.

Zo kunnen inwoners eenvoudig zien wat er in hun eigen dorp of buurt aanwezig is: van sport en vrijwilligerswerk tot hulp, activiteiten en lokale voorzieningen.

Niet iedere vraag hoeft immers door de gemeente te worden opgelost.

Een sterke gemeenschap begint bij mensen die elkaar weten te vinden.

Eén plek voor je dorp of buurt

De Dorpsraad-app wordt daarmee veel meer dan een meldpunt.

Inwoners kunnen er:

- melden wat er in hun omgeving speelt;
- volgen wat er met een melding gebeurt;
- ideeën en voorstellen aandragen;
- meepraten over lokale plannen;

- contact houden met hun dorpsraad;
- hulp vragen én aanbieden;
- vrijwilligers en initiatieven vinden;
- verenigingen en maatschappelijke organisaties vinden;
- zien wat er in hun dorp of buurt gebeurt.

Alles wat lokaal is, op één herkenbare plek.

Digitaal waar het kan, persoonlijk waar het nodig is

De Dorpsraad-app mag nooit de enige manier worden om contact te hebben met de dorpsraad of gemeente.

Wie liever belt, schrijft of persoonlijk met iemand spreekt, moet dat gewoon kunnen blijven doen.

Technologie moet persoonlijk contact niet vervangen.

Het moet het makkelijker maken om elkaar te vinden.

Juist na de fusie: de afstand kleiner maken

Na de herindeling wordt onze gemeente groter. Juist daarom mag de afstand tussen inwoners en het gemeentebestuur niet meegroeien.

De Dorpsraad-app kan die lijnen kort houden. Inwoners kunnen sneller laten weten wat er speelt, dorpsraden krijgen beter zicht op wat er leeft en de gemeente kan sneller reageren.

Tegelijkertijd helpt de app inwoners, verenigingen en lokale organisaties om elkaar makkelijker te vinden.

Een grotere gemeente hoeft niet méér afstand te betekenen.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- één Dorpsraad-app voor ieder dorp, iedere buurt en de hele gemeente;
- eenvoudig problemen melden met foto en locatie;
- kunnen volgen wat er met een melding gebeurt;
- signalen van meerdere inwoners zichtbaar maken en bundelen;
- inwoners vóór besluiten laten meepraten over lokale plannen;
- ruimte voor ideeën en voorstellen van inwoners;
- ‘Ik zoek - ik bied aan - ik ken iemand - hier moet je zijn’;
- verenigingen, vrijwilligersorganisaties en lokale voorzieningen makkelijk vindbaar maken;
- rechtstreeks contact met de eigen dorpsraad;
- persoonlijk contact met gemeente en dorpsraad altijd behouden.

Dichter bij elkaar. Dichter bij je dorp. Dichter bij de gemeente.

De Dorpsraad-app brengt niet alleen de gemeente dichter bij inwoners, maar vooral inwoners dichter bij elkaar.

02 Wonen

Wonen in je eigen dorp of buurt

De woningen in een dorp of buurt blijven van die buurt en dat dorp

Een buurt of dorp is meer dan een verzameling huizen. Het is een gemeenschap van mensen die elkaar kennen, naar elkaar omkijken en samen de leefomgeving vormen.

Daarom wil Dorp voor Dorp dat inwoners van een dorp of buurt vooraan staan bij de toewijzing van sociale huurwoningen in hun eigen gemeenschap.

Wie ergens is opgegroeid, er woont, werkt, familie heeft of op een andere manier sterk verbonden is met een dorp of buurt, moet een serieuze kans houden om daar ook een woning te vinden.

De woningen in onze dorpen en buurten moeten in de eerste plaats ten goede komen aan de gemeenschappen waarvoor ze worden gebouwd.

Maar een gemeente kan meer

Tot en met de jaren tachtig waren zogenoemde premiewoningen heel normaal.

De gemeente legde geld bij om woningen betaalbaar te maken en stelde vervolgens voorwaarden aan de verkoop.

Bijvoorbeeld:

- Wie komt er wonen?
- Wat is de binding met het dorp of de buurt?
- Wat is het inkomen?
- Wanneer mag het huis worden doorverkocht?
- Wat voor werk heeft de koper?
- Wat gebeurt er met de winst wanneer de woning wordt verkocht?

Op die manier kan een gemeente ook op de koopmarkt invloed uitoefenen op voor wie woningen beschikbaar zijn en hoe lang deze betaalbaar blijven.

Dorp voor Dorp wil dit soort betaalbare koopvormen terugbrengen.

Betaalbare woningen moeten niet alleen worden gebouwd. Ze moeten ook betaalbaar blijven voor de mensen voor wie ze bedoeld zijn.

De woning verkopen, maar de grond niet

Maar een gemeente kan nóg meer.

Een groot deel van de prijs van een woning zit in de grond. De gemeente kan er daarom voor kiezen de woning wel te verkopen, maar de grond niet.

Dat kan bijvoorbeeld met een erfpacht- of pachtconstructie, of met een afspraak waarbij de bewoner de grond later kan kopen, bijvoorbeeld nadat de woning verder is afgelost.

Hierdoor kan de koopsom van een woning aanzienlijk omlaag.

Zo kunnen mensen die nu nauwelijks toegang hebben tot de koopmarkt tóch de mogelijkheid krijgen een eigen woning te kopen.

Ook ruimte voor mensen die onze dorpen en buurten overeind houden

Daarmee kunnen we niet alleen ruimte bieden aan mensen binnen de gemeenschap, maar ook aan mensen die broodnodig zijn om onze buurten en dorpen goed te laten functioneren.

Denk bijvoorbeeld aan:

leerkrachten, zorgmedewerkers, wijkagenten en andere mensen die belangrijk zijn voor de lokale gemeenschap.

Het is moeilijk uit te leggen dat iemand iedere dag in onze gemeente voor de klas staat, mensen verzorgt of bijdraagt aan onze veiligheid, maar hier zelf geen woning meer kan betalen.

Daarom wil Dorp voor Dorp ook deze groepen een serieuze plaats geven in het lokale woonbeleid.

Een woning vóór je dertigste mag geen droom worden

Een goed en degelijk woningplan is noodzakelijk in een tijd waarin saamhorigheid soms lijkt te verdwijnen en een woning vinden vóór je dertigste eerder een droom is dan een realistisch doel.

Wanneer jongeren noodgedwongen hun dorp verlaten, gezinnen geen passende woning kunnen vinden en mensen die onze voorzieningen draaiende houden hier niet meer kunnen wonen, verandert uiteindelijk ook de gemeenschap zelf.

Daarom kijken wij bij woningbouw niet alleen naar aantallen.

Wij kijken ook naar:

Wie gaat er wonen? Voor wie bouwen we? Wat heeft een dorp of buurt nodig? En hoe zorgen we ervoor dat mensen die hier geworteld zijn hier ook een toekomst kunnen opbouwen?

Dit versterkt de verbondenheid, helpt voorzieningen in stand te houden en zorgt ervoor dat buurten en dorpen hun eigen karakter behouden.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- inwoners van een dorp of buurt vooraan laten staan bij de toewijzing van sociale huurwoningen in hun eigen gemeenschap;
- lokale binding zwaar laten meewegen in het woonbeleid;
- betaalbare koopwoningen ontwikkelen naar het voorbeeld van de vroegere premiewoningen;
- voorwaarden kunnen stellen aan wie deze woningen koopt en wanneer ze worden doorverkocht;
- afspraken maken over waardestijging, zodat betaalbare woningen niet na één verkoop uit het betaalbare segment verdwijnen;
- woningen goedkoper maken door waar mogelijk de woning wel te verkopen, maar de grond niet;
- ruimte maken voor mensen die essentieel zijn voor onze dorpen en buurten, zoals leerkrachten, zorgmedewerkers en wijkagenten;
- bij woningbouw niet alleen kijken naar hoeveel woningen er komen, maar vooral ook voor wie we bouwen.

Wonen waar je leven is

Wie hier woont, opgroeit, werkt en zijn leven heeft opgebouwd, moet een reële kans hebben om hier ook te kunnen blijven wonen.

Woningtekort

Woningtekort: niet alleen bouwen, maar anders kijken naar wonen

Het woningtekort heeft niet één oorzaak. Volgens Dorp voor Dorp is het ontstaan door een combinatie van ontwikkelingen: bevolkingsgroei en migratie, het verdwijnen van bejaarden- en aanleunwoningen, meer eenpersoonshuishoudens en mensen die na een scheiding twee woningen nodig hebben.

Daarom vinden wij het te makkelijk om het woningtekort uitsluitend te verklaren met: “Er is niet genoeg gebouwd.”

Bouwen is nodig. Maar alleen méér woningen bouwen zonder naar de oorzaken, doorstroming en verdeling te kijken, lost het probleem volgens ons niet structureel op.

Wij willen een totaalplan waarin wonen, zorg, doorstroming en de kracht van lokale gemeenschappen samenkomen.

Wonen moet weer bereikbaar worden

Jongeren kunnen steeds moeilijker blijven wonen in het dorp of de buurt waar zij zijn opgegroeid.

Daar bevinden zich hun vrienden, familie, verenigingen, werk en vaak hun hele sociale leven.

Alles is er. Behalve een betaalbare woning.

Wie alleen woont en een modaal inkomen verdient, heeft op de huidige koopmarkt nauwelijks nog mogelijkheden. Dorp voor Dorp wil daarom terug naar een simpel uitgangspunt:

Eén modaal inkomen voor één modaal huis

In 1970 kostte een gemiddelde koopwoning ongeveer €17.000 en bedroeg een modaal jaarinkomen ongeveer €6.000. Een woning kostte daarmee ongeveer drie modale jaarinkomens.

In 2026 liggen de verhoudingen totaal anders. Een gemiddelde woning kost rond de €450.000, terwijl een modaal inkomen rond de €45.000 ligt.

Daarmee kom je uit op ongeveer tien modale jaarinkomens voor een gemiddelde woning.

Natuurlijk spelen rente, schaarste, bouwkosten en andere economische ontwikkelingen een rol. Maar de verhouding tussen inkomen en woningprijs laat zien hoe moeilijk het voor één inkomen is geworden om een woning te kopen.

Een eigen woning vóór je dertigste mag geen onbereikbare droom worden.

Ouderen moeten weer iets te kiezen hebben

Veel ouderen willen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen. Dat begrijpen wij.

Maar wat ooit bedoeld was als keuze, is steeds meer een verplichting geworden.

Door het verdwijnen van veel bejaardenhuizen en aanleunwoningen is de tussenstap tussen volledig zelfstandig wonen en intensieve zorg veel kleiner geworden.

Daardoor blijven mensen soms in een grote woning wonen terwijl zij daar eigenlijk niet meer gelukkig zijn, maar ook geen aantrekkelijk alternatief hebben.

Voor alle duidelijkheid: het woningtekort is niet de schuld van ouderen. Wij hebben het over beleid en de gevolgen daarvan.

De een wil op zijn zestigste al kleiner en beschutter wonen. De ander wil het liefst tot zijn laatste dag in zijn eigen huis blijven.

Die keuze hoort bij mensen zelf te liggen. Maar dan moet die keuze er wél zijn.

Breng de tussenstap terug

Dorp voor Dorp wil daarom opnieuw ruimte maken voor verschillende woonvormen tussen volledig zelfstandig wonen en het verzorgingshuis.

Denk aan:

- een levensloopbestendige woning;
- een aanleunwoning;
- kleinschalige woonvormen met voorzieningen dichtbij;
- een extra woning op eigen grond voor ouders;
- een aanbouw voor mantelzorg;
- het splitsen van bestaande woningen.

Daarmee kunnen we woonruimte toevoegen zonder overal nieuwe grote woonwijken te hoeven bouwen.

En wanneer ouderen vrijwillig doorstromen naar een woning die beter bij hun leven past, komt hun bestaande woning weer beschikbaar voor anderen.

Doorstroming ontstaat niet door ouderen hun huis uit te krijgen. Doorstroming ontstaat door een aantrekkelijk alternatief te bieden.

Een nieuwe woonomgeving aan de rand van onze dorpen

Dorp voor Dorp wil onderzoeken of aan de randen van dorpen en buurten kleinschalige woonwijken kunnen ontstaan met de uitstraling van een groen recreatiepark.

Geen massaal complex, maar een prettige woonomgeving met verschillende typen kleine woningen, groen en voorzieningen dichtbij.

Bewoners moeten hun eigen woning gemakkelijk kunnen herkennen en zich er thuis kunnen voelen.

Daarbij denken wij aan voorzieningen zoals een kleine supermarkt, apotheek, postpunt en zorgvoorzieningen in de directe omgeving.

Ook levensloopbestendige appartementen kunnen onderdeel zijn van zo'n woonomgeving.

Niet iedereen wil hetzelfde wonen. Juist daarom moeten er verschillende mogelijkheden zijn.

Een plek voor mensen die behoefte hebben aan rust en overzicht

Deze woonomgeving kan ook ruimte bieden aan mensen die moeite hebben met de drukte en complexiteit van de samenleving en juist baat hebben bij een overzichtelijke omgeving met minder prikkels.

Een klein maar volwaardig huis in een groene omgeving kan voor hen een passende woonvorm zijn.

Door verschillende groepen bij elkaar te laten wonen, kan bovendien een gemeenschap ontstaan waarin mensen elkaar op een natuurlijke manier helpen.

De één heeft misschien moeite met bepaalde dagelijkse zaken, terwijl hij of zij juist uitstekend iets voor een oudere buur kan betekenen.

Niet alleen kijken naar wat mensen nodig hebben, maar ook naar wat mensen voor elkaar kunnen betekenen.

Zorg en wonen horen bij elkaar

Wij verwachten dat zo'n woonvorm ook voordelen kan hebben voor de zorg.

Wanneer voorzieningen dichtbij zijn, mensen elkaar kennen en informele hulp vanzelf ontstaat, kunnen mensen langer zelfstandig functioneren.

Ouderen kunnen hulp krijgen van mensen in hun directe omgeving en tegelijkertijd zelf onderdeel blijven van een gemeenschap.

Een goede woonomgeving gaat daarom niet alleen over stenen. Het gaat over hoe mensen samenleven.

Ruimte voor essentiële beroepen

Tussen deze woonomgeving en het bestaande dorp of de bestaande buurt willen wij woningen in verschillende formaten mogelijk maken voor mensen met essentiële beroepen.

Denk aan:

verpleegkundigen, zorgmedewerkers, leraren, politieagenten en andere mensen die onze gemeenschap iedere dag draaiende houden.

Het is moeilijk uit te leggen dat iemand hier iedere dag voor de klas staat, onze inwoners verzorgt of bijdraagt aan onze veiligheid, maar zelf geen woning in de omgeving kan betalen.

Deze woningen kunnen tegelijkertijd een natuurlijke overgang vormen tussen het bestaande dorp en de nieuwe woonomgeving.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- wonen weer bereikbaar maken voor één modaal inkomen;
- jongeren een reële kans geven om in hun eigen dorp of buurt te blijven wonen;
- ouderen weer echte keuze geven in hoe en waar zij ouder worden;
- aantrekkelijke tussenstappen creëren tussen zelfstandig wonen en intensieve zorg;
- meer ruimte geven aan aanleunwoningen, woningsplitsing en wonen op eigen grond;
- een groene, kleinschalige woonomgeving ontwikkelen voor ouderen en mensen die behoefte hebben aan meer rust en overzicht;

- voorzieningen en zorg zoveel mogelijk dichtbij organiseren;
- ruimte reserveren voor mensen met essentiële beroepen;
- doorstroming stimuleren door aantrekkelijke alternatieven te bieden;
- woningen die vrijkomen zoveel mogelijk ten goede laten komen aan de lokale gemeenschap.

Wonen is meer dan een dak boven je hoofd

Een woning bepaalt waar je kinderen opgroeien, wie je buren zijn, of je dichtbij je familie kunt blijven en of je op latere leeftijd nog onderdeel blijft van de gemeenschap.

Daarom kijken wij niet alleen naar hoeveel woningen we bouwen, maar vooral naar voor wie we bouwen, hoe we wonen en hoe we ervoor zorgen dat onze dorpen en buurten gemeenschappen blijven.

Dorpshuis voor elke buurt of dorp

Een plek waar je elkaar tegenkomt

Een sterk dorp of een levendige buurt heeft een plek nodig waar mensen elkaar vanzelf tegenkomen.

Niet alleen tijdens een vergadering of evenement, maar gewoon in het dagelijks leven. Voor een kop koffie, een vraag, een activiteit, een voorziening of om even iemand te spreken.

Verbondenheid is meer dan elkaar goedemorgen zeggen. Het ontstaat doordat mensen elkaar ontmoeten, elkaar kennen en iets voor elkaar kunnen betekenen.

Daarom wil Dorp voor Dorp dat ieder dorp en iedere buurt beschikt over een centrale ontmoetingsplek: het dorpshuis.

Voorzieningen weer dichtbij

Steeds meer alledaagse voorzieningen verdwijnen uit dorpen en buurten. Voor iets eenvoudigs moet je daardoor steeds vaker de auto in of naar het centrum.

Wij willen juist voorzieningen terugbrengen naar de plek waar mensen wonen.

Een dorpshuis kan bijvoorbeeld ruimte bieden aan:

- een postpunt;
- een algemeen bank- of servicepunt;
- hulp bij digitale overheidszaken;
- spreekuren van lokale organisaties;
- activiteiten voor jong en oud;
- ruimte voor verenigingen en initiatieven uit het dorp;
- en andere voorzieningen waar lokaal behoefte aan is.

Niet ieder dorpshuis hoeft dus hetzelfde te zijn.

Het dorp of de buurt bepaalt zelf wat er nodig is.

Het hart van de gemeenschap

Een dorpshuis moet meer worden dan een gebouw met een vergaderzaaltje.

Het kan de plek zijn waar een oudere hulp krijgt met een digitale aanvraag, een vereniging samenkomt, inwoners een initiatief starten, iemand binnenloopt met een vraag en buren elkaar gewoon ontmoeten.

Daarmee houden we niet alleen voorzieningen dichtbij. We versterken ook de gemeenschap.

Een dorp waarin mensen elkaar kennen, is een dorp waarin mensen eerder naar elkaar omkijken.

Dorpshuis en dorpsraad horen bij elkaar

Het dorpshuis wordt ook de thuisbasis van de dorpsraad.

Daar kunnen inwoners terecht met ideeën, vragen en problemen uit hun omgeving. De dorpsraad staat zo niet op afstand, maar letterlijk midden in het dorp of de buurt waarvoor hij werkt.

Het dorpshuis wordt daarmee de fysieke plek van wat wij met de dorpsraad willen bereiken:

zeggenschap, voorzieningen en mensen weer dichter bij elkaar brengen.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- in ieder dorp en iedere buurt een centrale ontmoetingsplek;
- bestaande dorpshuizen en buurthuizen behouden en waar nodig versterken;
- verdwenen basisvoorzieningen waar mogelijk weer dichter bij inwoners brengen;
- per dorp of buurt kijken welke voorzieningen daadwerkelijk nodig zijn;
- ruimte bieden aan verenigingen, vrijwilligers en lokale initiatieven;
- het dorpshuis gebruiken als thuisbasis van de dorpsraad;
- één herkenbare plek creëren waar inwoners kunnen binnenlopen met een vraag, idee of initiatief.

Een dorp is meer dan huizen en straten

Een gemeenschap ontstaat op de plekken waar mensen elkaar ontmoeten.

Het dorpshuis moet daarom het hart van het dorp of de buurt worden: van de inwoners, voor de inwoners.

Geen nieuwe AZC's

Onze ruimte en voorzieningen zijn niet onbeperkt

Dorp voor Dorp wil geen nieuwe AZC's in onze gemeente.

Dat standpunt komt voort uit een bredere vraag: hoeveel opvang, woningzoekenden en extra druk kunnen onze dorpen en wijken dragen wanneer woningen, ruimte en voorzieningen al schaars zijn?

Wij vinden dat een gemeentebestuur daar duidelijk over moet durven zijn.

Helpen is belangrijk. Maar ook helpen kent grenzen.

De woningmarkt staat al onder enorme druk

Jongeren zoeken jarenlang naar een woning. Gezinnen kunnen moeilijk doorstromen. Ouderen die kleiner willen wonen vinden nauwelijks een passend alternatief.

Tegelijkertijd hebben gemeenten een wettelijke taak om mensen die na hun asielprocedure een verblijfsvergunning hebben gekregen - statushouders - te huisvesten. Gemeenten kunnen daarvoor verschillende vormen van huisvesting gebruiken, waaronder sociale huurwoningen.

Dat staat niet los van de bestaande schaarste.

Iedere woning kan maar één keer worden toegewezen.

Daarom vindt Dorp voor Dorp dat bij besluiten over opvang en huisvesting altijd duidelijk moet worden gemaakt wat de gevolgen zijn voor de bestaande woningzoekenden en de beschikbare woningvoorraad.

Geen automatische voorrang

Asielzoekers met een verblijfsvergunning hebben sinds 2017 landelijk niet automatisch recht op voorrang bij een sociale huurwoning. Gemeenten kunnen in hun eigen huisvestingsverordening wel bepalen welke groepen voorrang krijgen.

Dorp voor Dorp vindt dat statushouder zijn op zichzelf geen reden voor voorrang op een sociale huurwoning moet zijn.

Mensen die hier al jarenlang wachten op een woning moeten een eerlijke kans houden.

Het kabinet werkt overigens in 2026 zelf aan nieuwe wetgeving en alternatieve huisvesting met als doel de positie van statushouders op de sociale huurmarkt gelijk te stellen aan die van andere woningzoekenden.

Schaarste vraagt om duidelijke en uitlegbare keuzes.

Opvang heeft gevolgen voor de hele gemeente

Een besluit over een opvanglocatie gaat niet alleen over het gebouw waarin mensen worden opgevangen.

Een gemeente moet ook kijken naar de gevolgen voor de omgeving en naar de beschikbare capaciteit.

Dorp voor Dorp wil daarom dat bij plannen voor opvang vooraf inzichtelijk wordt gemaakt wat de gevolgen zijn voor:

- wonen en de beschikbare woningvoorraad;
- zorg;
- onderwijs;
- veiligheid;
- openbare ruimte;
- voorzieningen;
- leefbaarheid van het dorp of de buurt;
- en de gemeentelijke financiën.

Pas wanneer inwoners die informatie hebben, kunnen zij zich een goed beeld vormen van wat een plan voor hun omgeving betekent.

Inwoners moeten daadwerkelijk invloed hebben

Dorp voor Dorp vindt dat inwoners niet pas betrokken moeten worden wanneer een locatie feitelijk al vaststaat.

Geen besluit over een dorp of buurt zonder de mensen die er wonen.

Daarom willen wij inwoners zo vroeg mogelijk betrekken bij plannen voor opvang en hen duidelijk informeren over de omvang, locatie, duur, kosten en gevolgen ervan.

Waar de gemeente binnen de landelijke wet- en regelgeving ruimte heeft om zelf keuzes te maken, willen wij dat inwoners daar daadwerkelijk invloed op krijgen.

Dat past bij ons bredere uitgangspunt: besluiten mét inwoners in plaats van over inwoners.

Een AZC en een woning zijn niet hetzelfde - maar de keten stopt niet bij opvang

Het is belangrijk om onderscheid te maken tussen asielzoekers en statushouders.

Mensen verblijven tijdens hun asielprocedure in de opvang. Wanneer iemand een verblijfsvergunning krijgt, wordt diegene statushouder en heeft de gemeente een taak bij de huisvesting.

Op dit moment wachten veel statushouders in de asielopvang op woonruimte. Daardoor blijven ook opvangplaatsen langer bezet.

Voor Dorp voor Dorp is daarom de vraag niet alleen waar iemand tijdelijk wordt opgevangen, maar ook welke gevolgen het totale beleid uiteindelijk heeft voor woningen en voorzieningen in onze gemeente.

Ruimte, woningen en voorzieningen hebben grenzen

Nederland heeft niet onbeperkt ruimte. Gemeenten hebben niet onbeperkt woningen. Zorg en onderwijs hebben niet onbeperkt capaciteit.

Daarom vinden wij dat een gemeentebestuur grenzen moet kunnen stellen en prioriteiten moet durven benoemen.

Tegelijkertijd erkennen we dat gemeenten zich aan landelijke wetgeving moeten houden. Onder de huidige Spreidingswet hebben gemeenten een wettelijke taak bij het realiseren van asielopvang.

Waar de gemeente zelf beleidsruimte heeft, is onze keuze duidelijk:

geen nieuwe AZC's en geen voorrang op een sociale huurwoning uitsluitend omdat iemand statushouder is.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- geen nieuwe AZC's in onze gemeente;
- binnen de ruimte die de wet biedt maximaal lokaal zeggenschap houden over opvang;
- inwoners vroegtijdig en volledig betrekken bij plannen die hun dorp of buurt raken;
- vooraf inzichtelijk maken wat opvang betekent voor wonen, zorg, onderwijs, veiligheid, leefbaarheid en gemeentelijke financiën;

- geen voorrang op een sociale huurwoning uitsluitend vanwege de status als statushouder;
- de belangen van bestaande woningzoekenden nadrukkelijk meewegen;
- landelijk aandringen op beleid dat de druk op lokale woningen en voorzieningen vermindert.

Helpen vraagt ook om grenzen

Een overheid moet mensen die hulp nodig hebben menswaardig behandelen. Maar een overheid heeft óók een verantwoordelijkheid tegenover de mensen die hier al wonen en afhankelijk zijn van dezelfde schaarse woningen en voorzieningen.

Dorp voor Dorp kiest daarom voor duidelijke grenzen, lokale zeggenschap en eerlijke keuzes wanneer ruimte, woningen en voorzieningen schaars zijn.

Geen voorrang op de woningmarkt

Schaarse woningen vragen om een eerlijke volgorde

Voor Dorp voor Dorp is het uitgangspunt eenvoudig:

Wie al jarenlang op een woning wacht, mag niet steeds verder naar achteren schuiven.

In onze dorpen en buurten zijn jongeren die er zijn opgegroeid maar geen woning kunnen vinden. Ouderen zoeken een kleinere, passende woning. Mensen met essentiële beroepen kunnen nauwelijks wonen in de omgeving waar zij werken. En andere inwoners staan soms jarenlang ingeschreven als woningzoekende.

Tegelijkertijd moeten gemeenten ook andere groepen huisvesten.

Wanneer woningen schaars zijn, moeten er keuzes worden gemaakt over wie wanneer aan de beurt komt.

Dorp voor Dorp vindt dat wachttijd en aantoonbare binding met onze dorpen en buurten veel zwaarder moeten wegen.

Eerst perspectief voor mensen die hier al jaren wachten

Wij vinden het moeilijk uit te leggen wanneer iemand jarenlang staat ingeschreven, maar een ander op grond van een voorrangsregeling eerder een woning krijgt.

Daarom willen wij dat bij de verdeling van schaarse woningen veel nadrukkelijker wordt gekeken naar hoe lang iemand wacht en welke binding iemand met de omgeving heeft.

Dat betekent voor ons:

eerst perspectief voor de mensen die hier al jarenlang wonen, werken en wachten - daarna voor mensen die zich later op de woningmarkt melden.

Geen voorrang uitsluitend omdat iemand statushouder is

Dorp voor Dorp vindt dat het zijn van statushouder op zichzelf geen reden moet zijn om voorrang te krijgen op een sociale huurwoning.

Dat onderwerp is ook landelijk in beweging. Het kabinet werkt in 2026 aan wetgeving die de positie van statushouders op de sociale huurmarkt gelijk moet stellen aan die van andere woningzoekenden en aan alternatieve huisvesting buiten de reguliere sociale huurvoorraad.

Wij vinden dat een logische richting.

Dezelfde woningmarkt betekent wat ons betreft ook dezelfde spelregels.

Langdurige binding moet zwaarder wegen

Alleen het afschaffen van voorrang vinden wij niet voldoende.

Wanneer mensen jarenlang hebben gewacht, moet die opgebouwde wachttijd daadwerkelijk betekenis hebben.

Dorp voor Dorp wil daarom onderzoeken hoe we binnen de wettelijke mogelijkheden langdurige lokale en maatschappelijke binding veel zwaarder kunnen laten meewegen bij de verdeling van woningen.

Daarnaast willen wij ons landelijk inzetten voor meer ruimte om een minimale verblijfs- of bindingsduur te kunnen hanteren. Ons uitgangspunt daarbij is een termijn van tien jaar voordat nieuwkomers op gelijke voet aanspraak kunnen maken op schaarse reguliere woonruimte.

Daarmee willen wij meer perspectief bieden aan:

- jongeren die in hun eigen dorp of buurt willen blijven;
- ouderen die willen doorstromen naar een passende woning;
- mensen met essentiële beroepen die dichtbij hun werk willen wonen;
- en inwoners die al jarenlang op een woning wachten.

Wachttijd moet weer iets betekenen.

Passende huisvesting aangeboden? Dan ook accepteren

Wanneer voor een statushouder passende huisvesting beschikbaar wordt gesteld, vinden wij dat daar ook verantwoordelijkheid tegenover staat.

Een passende woning weigeren terwijl andere woningzoekenden jarenlang wachten, vinden wij niet uit te leggen.

Daarom wil Dorp voor Dorp dat binnen de mogelijkheden van de wet duidelijke consequenties gelden wanneer passende huisvesting zonder zwaarwegende reden wordt geweigerd.

Welke consequenties juridisch mogelijk zijn, wordt door landelijke wet- en regelgeving bepaald. Een gemeente kan bijvoorbeeld niet zelfstandig nieuwe voorwaarden aan een verblijfsrecht verbinden.

Ons uitgangspunt blijft echter eenvoudig:

Wie een schaars en passend aanbod krijgt, mag daar niet vrijblijvend mee omgaan.

Lokale binding verdient bescherming

Onze dorpen zijn meer dan een verzameling woningen.

Mensen hebben er hun familie, vrienden, school, sportclub, vrijwilligerswerk en sociale netwerk. Wanneer jongeren noodgedwongen vertrekken omdat zij geen woning kunnen vinden, raakt een dorp niet alleen een inwoner kwijt, maar uiteindelijk ook een deel van zijn gemeenschap.

Daarom willen wij lokale binding nadrukkelijk meewegen in het woonbeleid.

De nieuwe Wet versterking regie volkshuisvesting geeft overheden meer instrumenten om te sturen op hoeveel, waar en voor wie woningen worden gebouwd, maar verplicht gemeenten tegelijkertijd om bepaalde groepen urgent woningzoekenden in hun huisvestingsbeleid op te nemen. Gemeentelijke vrijheid is dus niet onbeperkt.

Waar die lokale ruimte er wél is, wil Dorp voor Dorp die benutten.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- geen voorrang op een sociale huurwoning uitsluitend omdat iemand statushouder is;
- wachttijd veel zwaarder laten meewegen bij woningtoewijzing;
- lokale en maatschappelijke binding sterker laten meewegen;
- jongeren meer kans geven om in hun eigen dorp of buurt te blijven wonen;
- ouderen betere mogelijkheden geven om binnen hun eigen omgeving door te stromen;
- ruimte reserveren voor mensen met essentiële beroepen;
- landelijk pleiten voor meer mogelijkheden om een minimale verblijfs- of bindingsduur te hanteren, waarbij Dorp voor Dorp uitgaat van tien jaar;
- duidelijke consequenties verbinden aan het zonder zwaarwegende reden weigeren van aangeboden passende huisvesting, voor zover de wet daarvoor ruimte biedt.

Wie jarenlang wacht, mag niet steeds opnieuw achteraan aansluiten

Woningen zijn schaars. Juist daarom moet de verdeling ervan duidelijk, uitlegbaar en consequent zijn.

Dorp voor Dorp kiest voor een woningmarkt waarin wachttijd weer telt, lokale binding ertoe doet en dezelfde spelregels zoveel mogelijk voor iedereen gelden.

Weg met de rode lijn van Pronk

Een dorp moet kunnen ademen én groeien

Nederland heeft jarenlang sterk ingezet op woningbouw binnen bestaande steden en dorpen. Met zogenoemde rode contouren werd op veel plaatsen aangegeven waar stedelijke ontwikkeling wel en niet gewenst was. Het uitgangspunt daarachter was begrijpelijk: bescherm het landschap en ga zuinig om met de beschikbare ruimte. Rode contouren zijn ook daadwerkelijk gebruikt om verstedelijking in het landelijk gebied te beperken.

Maar Dorp voor Dorp vindt dat we niet moeten vasthouden aan ruimtelijke keuzes uit het verleden wanneer die vandaag goede oplossingen voor de woningnood in de weg staan.

Een lijn die ooit op een kaart is getrokken, mag niet bepalen dat een dorp nooit meer verantwoord kan groeien.

Niet alleen naar binnen bouwen

Wanneer een dorp nauwelijks naar buiten kan uitbreiden terwijl er wel woningen nodig zijn, ontstaat steeds meer druk op de ruimte binnen het dorp.

Open plekken verdwijnen. Er wordt dichter op elkaar gebouwd. Hoogbouw wordt aantrekkelijker. Parkeren wordt moeilijker en grond wordt schaarser.

Maar juist de ruimte ín onze dorpen en buurten is belangrijk.

Een grasveld, speelplek, bomen, een pleintje of gewoon wat ruimte tussen gebouwen lijkt misschien onbenut, maar bepaalt voor een groot deel hoe prettig een buurt is om in te wonen.

Niet iedere lege vierkante meter binnen een dorp hoeft te worden volgebouwd.

Geef onze dorpen ruimte terug

Dorp voor Dorp wil daarom opnieuw kijken naar de grenzen waarbinnen gebouwd kan worden.

Niet om het buitengebied onbeperkt vol te bouwen. Niet om waardevolle natuur op te offeren.

Maar wél om aan de randen van bestaande dorpen gecontroleerde uitbreiding mogelijk te maken wanneer dat ruimtelijk verantwoord is.

Dat kan ruimte geven aan verschillende woonvormen uit ons woningplan: woningen voor starters, ouderen en mensen met essentiële beroepen, maar ook kleinschalige woonvormen en andere oplossingen die passen bij het karakter van een dorp.

Soms is een dorp een klein stukje laten groeien beter dan het van binnen helemaal dichtbouwen.

Bescherm wat écht bescherming verdient

Hilversum en Wijdemeren liggen in een bijzondere groene omgeving. Die kwaliteit willen wij behouden.

Natuur beschermen en woningen bouwen hoeven wat Dorp voor Dorp betreft echter niet automatisch tegenover elkaar te staan.

We willen daarom onderscheid maken tussen kwetsbare en waardevolle natuur die bescherming verdient en locaties waar woningbouw verantwoord kan worden ingepast.

Daarbij moet niet alleen worden gekeken naar het aantal woningen, maar ook naar landschap, bereikbaarheid, parkeren, voorzieningen en het karakter van het bestaande dorp.

Groen beschermen betekent niet dat iedere grens voor altijd op exact dezelfde plek moet blijven liggen.

Geen reservaat, maar levende dorpen

Dorpen veranderen. Kinderen worden volwassen en zoeken een woning. Ouderen willen kleiner wonen. Gezinnen groeien. Nieuwe generaties willen in hun eigen omgeving kunnen blijven.

Ruimtelijk beleid moet daarop kunnen reageren.

Dorp voor Dorp vindt daarom dat beslissingen uit het verleden geen eeuwige blokkade mogen vormen voor toekomstige generaties.

Waar uitbreiding verantwoord mogelijk is, moeten we daar serieus naar durven kijken.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- niet automatisch alle nieuwe woningen binnen de bestaande dorpsgrenzen persen;

- bestaande bouw- en contourgrenzen opnieuw beoordelen waar deze woningbouw onnodig beperken;
- gecontroleerde uitbreiding aan dorpsranden mogelijk maken waar dat ruimtelijk verantwoord is;
- open ruimte, groen en leefkwaliteit binnen onze dorpen beschermen;
- kwetsbare en waardevolle natuur blijven beschermen;
- onderscheid maken tussen natuur die bescherming nodig heeft en gebieden waar ontwikkeling verantwoord mogelijk is;
- nieuwe woningbouw laten aansluiten bij het karakter en de schaal van het dorp;
- ruimte creëren voor starters, ouderen, essentiële beroepen en kleinschalige woonvormen.

Een dorp moet kunnen blijven ademen

Wij willen onze natuur niet volbouwen. Maar we willen onze dorpen ook niet zo strak begrenzen dat uiteindelijk ieder stukje open ruimte ín het dorp moet verdwijnen.

Bescherm waardevolle natuur. Bescherm de ruimte in onze dorpen. En geef dorpen de mogelijkheid om verantwoord te groeien.

03 Zorg

Zorgen doe je met elkaar

Kijk niet alleen naar wat iemand nodig heeft, maar ook naar wat iemand kan betekenen

Ons sociale beleid kijkt vaak naar problemen.

Wie heeft hulp nodig? Wie kan niet werken? Wie heeft ondersteuning nodig? Wie ontvangt een uitkering?

Dorp voor Dorp wil daar iets naast zetten:

Wat kan iemand wél?

Want iemand die op het ene gebied ondersteuning nodig heeft, kan op een ander gebied juist ontzettend waardevol zijn voor een ander.

Van twee hulpvragen naar één oplossing

De één kan door een lichamelijke beperking moeilijk boodschappen doen, maar is uitstekend in administratie.

Een ander heeft moeite met formulieren en digitale zaken, maar kan prima boodschappen meenemen.

Een alleenstaande ouder heeft soms behoefte aan een paar uur ondersteuning. Een gepensioneerde buurtgenoot heeft misschien juist tijd, ervaring en behoefte aan contact.

Iemand die niet regulier kan werken, kan misschien wél een paar uur helpen bij een vereniging, dorpshuis, buurttuin of een inwoner verder helpen met iets waar hij of zij goed in is.

Wat voor de één een probleem is, kan aansluiten bij wat de ander juist wél kan.

Dat is wat wij bedoelen met zorgen voor elkaar.

Iedereen heeft iets te bieden

Mensen in de bijstand, mensen met een arbeidsbeperking, alleenstaande ouders met jonge kinderen en gepensioneerden staan niet buiten de samenleving.

Ze zijn de samenleving.

Niet iedereen kan veertig uur per week werken. Niet iedereen kan hetzelfde. En niet iedereen heeft op ieder moment van zijn leven dezelfde mogelijkheden.

Maar bijna iedereen heeft kennis, ervaring, tijd, talent of aandacht waarmee hij of zij iets voor een ander kan betekenen.

Kijk niet alleen naar de beperking. Zoek naar de mogelijkheid.

Geen verplichte tegenprestatie

Dit is nadrukkelijk geen systeem waarin mensen verplicht klusjes moeten uitvoeren in ruil voor een uitkering.

Daar geloven wij niet in.

Het gaat juist om mensen op een slimme en menselijke manier met elkaar verbinden. Vrijwillig, passend bij wat iemand kan en met oog voor iemands persoonlijke situatie.

Niet: “U krijgt ondersteuning, dus u moet iets terugdoen.”

Maar:

“Waar bent u goed in? Waar krijgt u energie van? En is er iemand in uw omgeving die daar juist mee geholpen zou zijn?”

Dat is een totaal andere benadering.

Waardering doet iets met mensen

Meedoen gaat niet alleen over geld verdienen.

Erbij horen, ergens verwacht worden, iets kunnen betekenen en waardering krijgen voor wat je doet, zijn minstens zo belangrijk voor het gevoel onderdeel te zijn van een gemeenschap.

Daarom willen wij binnen het sociaal domein niet alleen kijken naar wat iemand kost of nodig heeft, maar ook naar talenten en mogelijkheden.

Soms heeft iemand ondersteuning nodig om weer mee te kunnen doen.

Soms is juist iets voor een ander kunnen betekenen een deel van die ondersteuning.

Breng vraag en mogelijkheid bij elkaar

Dit vraagt meer dan een prikbord waarop mensen een hulpvraag kunnen plaatsen.

Dorp voor Dorp wil dat de gemeente, dorpsraden, dorpshuizen en maatschappelijke organisaties veel beter samenwerken om mensen met elkaar in contact te brengen.

Het dorpshuis kan daarbij een belangrijke rol spelen.

Daar kennen mensen elkaar. Daar komen hulpvragen binnen. Daar weten inwoners wat er speelt. En daar kunnen mensen aangeven wat zij zelf zouden willen of kunnen betekenen.

Zo ontstaat een sociaal netwerk dicht bij huis, in plaats van voor iedere vraag onmiddellijk een nieuwe professionele voorziening te organiseren.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- binnen het sociaal domein veel meer kijken naar mogelijkheden en talenten;
- mensen met een hulpvraag waar mogelijk verbinden aan mensen die iets voor hen kunnen betekenen;
- dorpshuizen en dorpsraden gebruiken om vraag en aanbod lokaal bij elkaar te brengen;
- vrijwilligers, gepensioneerden en andere inwoners die iets willen betekenen beter ondersteunen;
- deelname altijd laten aansluiten bij wat iemand daadwerkelijk kan en wil;
- voorkomen dat dit verandert in een verplichte tegenprestatie voor een uitkering;
- professionele zorg en ondersteuning inzetten waar die nodig zijn, maar daarnaast de kracht van de gemeenschap beter benutten.

Van hulpvrager naar medemens

Iedereen heeft momenten waarop hij een ander nodig heeft.

En bijna iedereen heeft óók iets waarmee hij een ander kan helpen.

Dorp voor Dorp wil die twee werelden bij elkaar brengen. Niet door mensen te verplichten, maar door te zien wat mensen wél kunnen en hen de mogelijkheid te geven iets voor elkaar te betekenen.

04 Infrastructuur & bereikbaarheid

Betaald parkeren alleen waar het nodig is

Parkeerbeleid moet een functie hebben

Parkeerbeleid moet ergens voor dienen.

Dorp voor Dorp vindt dat betaald parkeren alleen moet worden ingezet waar het daadwerkelijk nodig is. In het centrum kan betaald parkeren een functie hebben om de beschikbare parkeerruimte goed te verdelen.

Maar daarbuiten kan betaald parkeren juist een onnodige drempel vormen.

Parkeren moet bijdragen aan een bereikbare en leefbare omgeving, niet aan het tegenovergestelde.

Gezelligheid en levendigheid mogen niet worden weggereguleerd

Een dorp of buurt leeft doordat mensen er wonen, elkaar bezoeken en samenkomen.

Wanneer parkeren steeds duurder of ingewikkelder wordt gemaakt, kan dat die gezelligheid en levendigheid juist in de weg zitten.

Dorp voor Dorp wil daarom voorkomen dat betaald parkeren steeds verder wordt uitgebreid naar gebieden waar het geen duidelijke noodzaak heeft.

Denk aan kinderen die hun ouders bezoeken, een boodschap voor ze doen of regelmatig langskomen om te helpen. Aan mantelzorgers die voor een familielid of buur zorgen, of zorgmedewerkers die dagelijks bij mensen thuis komen.

Moeten we het normaal gaan vinden dat iemand iedere keer de parkeermeter moet betalen om zijn eigen ouders te bezoeken of voor een ander te zorgen? Dat een uurtje langer blijven om te helpen meteen extra geld kost?

Het is absurd dat we mensen aanmoedigen om naar elkaar om te kijken, maar daar vervolgens parkeergeld voor vragen?

Betaald parkeren raakt daarmee niet alleen de automobilist, maar ook de mensen die afhankelijk zijn van bezoek, hulp en zorg. Juist die onderlinge betrokkenheid houdt onze dorpen en buurten leefbaar.

Niet iedere parkeerplaats hoeft een verdienmodel te worden.

Daarom is ons uitgangspunt helder:

betaald parkeren in het centrum, daarbuiten alleen vrij parkeren.

Bouw geen woningen zonder parkeerplaatsen

Ook bij nieuwbouw moeten we volgens Dorp voor Dorp realistischer omgaan met parkeren.

Door de beperkte beschikbare ruimte worden nieuwe wijken vaak gebouwd met te weinig parkeerplaatsen.

Maar minder parkeerplaatsen plaatsen betekent niet dat er automatisch minder auto's komen.

De woningen staan er straks tientallen jaren. Wanneer bij de bouw al onvoldoende rekening wordt gehouden met parkeren, wordt het probleem direct onderdeel van de nieuwe wijk.

Een parkeerprobleem dat je bij de tekentafel creëert, moet je dan later op straat oplossen.

Voldoende parkeerplaatsen per woning

Daarom wil Dorp voor Dorp opnieuw kijken naar het aantal parkeerplaatsen dat bij woningen moet worden gerealiseerd.

Wanneer blijkt dat het huidige quotum onvoldoende ruimte biedt voor de parkeerbehoefte van bewoners, moet het aantal parkeerplaatsen per woning omhoog kunnen.

Beperkte ruimte mag geen excuus zijn om woningen te bouwen zonder voldoende rekening te houden met de auto's van de mensen die er straks wonen.

Wie woningen bouwt, moet ook nadenken over waar de bewoners hun auto kwijt kunnen.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- betaald parkeren beperken tot het centrum;
- parkeerbeleid alleen inzetten wanneer het daadwerkelijk een functie heeft;
- voorkomen dat betaald parkeren de gezelligheid en levendigheid van buurten en dorpen belemmert;
- bij woningbouw voldoende parkeerplaatsen realiseren;
- het aantal parkeerplaatsen per woning verhogen wanneer dat nodig is.

Parkeerbeleid moet een oplossing zijn, geen probleem

We willen woningen bouwen en onze dorpen en buurten bereikbaar en levendig houden.

Daar hoort ook iets heel praktisch bij:

voldoende ruimte om je auto te parkeren, zonder dat je buiten het centrum overal de portemonnee moet trekken.

Het spoor mag Hilversum niet langer verdelen

Van twee kanten van het spoor naar één Hilversum

Wie Hilversum kent, kent ook de uitdrukking:

“Achter het spoor.”

Het zijn maar drie woorden, maar ze zeggen veel. Het spoor is een fantastische verbinding met de rest van Nederland, maar vormt binnen Hilversum tegelijkertijd al generaties lang een fysieke scheiding.

Centrum en Oost liggen hemelsbreed vlak naast elkaar, maar het spoor ligt ertussen.

Dorp voor Dorp wil daar op lange termijn verandering in brengen.

Het spoor moet Hilversum verbinden, niet Hilversum van zichzelf scheiden.

Eén stad zonder voor- en achterkant

Het spoor hoort bij Hilversum en blijft essentieel voor onze bereikbaarheid.

Het probleem is dus niet de trein.

Het probleem is de barrière die de spoorbaan op maaiveldniveau door de stad vormt.

De gemeente probeert die verbinding nu al te verbeteren. In het Stationshart wordt gewerkt aan een aantrekkelijkere verbinding tussen het centrum en Oost. Dat is een belangrijke stap.

Dorp voor Dorp wil verder vooruit durven kijken.

Wat als we uiteindelijk niet meer onder het spoor door hoeven, maar het spoor onder Hilversum door gaat?

Onze toekomstvisie: het spoor ondergronds

Dorp voor Dorp wil serieus laten onderzoeken of het mogelijk is om een deel van het spoor door centraal Hilversum verdiept of ondergronds aan te leggen.

Niet als prestigeproject en niet met een blanco cheque, maar als een langetermijninvestering die de structuur van Hilversum voor volgende generaties fundamenteel kan verbeteren.

Want wanneer een deel van de bovengrondse spoorbarrière verdwijnt, ontstaat iets wat veel groter is dan een infrastructureel project:

ruimte om Hilversum weer met zichzelf te verbinden.

Van spoorzone naar stadsgebied

Waar nu spoor, hekken en barrières liggen, kan in de toekomst ruimte ontstaan voor nieuwe verbindingen tussen Oost en het centrum.

Afhankelijk van wat technisch mogelijk blijkt, kan bovengronds ruimte ontstaan voor bijvoorbeeld woningen, groen, wandel- en fietsroutes, pleinen, winkels en andere voorzieningen.

Straten die nu aan weerszijden van het spoor eindigen, kunnen onderdeel worden van één samenhangend stadsgebied.

Het huidige “aan deze kant” en “aan de andere kant” kan dan langzaam verdwijnen.

Geen achterkant van het station. Geen overkant van het spoor. Gewoon Hilversum.

Niet alleen een tunnel, maar een gebiedsontwikkeling

Zo'n project mag volgens Dorp voor Dorp nooit alleen worden bekeken als de kosten van een spoortunnel.

Tegenover de investering staat mogelijk ook nieuwe ruimte in een gebied waar grond bijzonder schaars is.

Daarom willen we tegelijkertijd onderzoeken wat de vrijgekomen ruimte bovengronds maatschappelijk én financieel kan opleveren.

Denk aan woningbouw, openbare ruimte, groen en commerciële functies waar die passen.

Die mogelijke opbrengsten moeten onderdeel zijn van de financiële haalbaarheidsstudie.

Eerst rekenen. Dan besluiten.

Een plan voor tientallen jaren

We moeten daarbij realistisch zijn.

Het ondergronds brengen van een belangrijk spoortraject is geen project dat een gemeente zelfstandig even uitvoert. ProRail beheert de spoorinfrastructuur en bij grote spoorprojecten zijn onder meer het Rijk en andere overheden betrokken.

Dat hoeft geen reden te zijn om niet groot te denken.

Ook nu werken gemeente, ProRail, NS, ministerie, provincie en andere partijen samen aan de spoorinfrastructuur rond Hilversum. Bij Hilversum Sportpark wordt bijvoorbeeld al onderzocht of een tunnel voor al het verkeer technisch, ruimtelijk en financieel mogelijk is.

Een ondergrondse spoorzone door centraal Hilversum zou vele malen ingrijpender zijn. Daarom beginnen we niet met een bouwbesluit, maar met een serieuze haalbaarheidsstudie en toekomstvisie.

Onderzoek eerst wat werkelijk mogelijk is

Dorp voor Dorp wil laten onderzoeken:

- welk deel van het spoor verdiept of ondergronds zou kunnen worden aangelegd;
- wat technisch mogelijk is zonder de functie van Hilversum als belangrijk spoor- en intercitystation aan te tasten;
- welke gevolgen dit heeft voor treinverkeer en bereikbaarheid;
- welke ruimte bovengronds kan vrijkomen;
- hoeveel woningen, groen en andere functies daar verantwoord kunnen worden gerealiseerd;
- welke nieuwe verbindingen tussen Oost en centrum mogelijk worden;
- wat verschillende varianten kosten;
- welke opbrengsten uit gebiedsontwikkeling daar tegenover kunnen staan;
- en welke bijdrage mogelijk is van gemeente, provincie, Rijk en andere betrokken partijen.

Pas als die feiten op tafel liggen, kan een verantwoord besluit worden genomen.

De enige grens die wij willen opheffen

Hilversum investeert de komende jaren al fors in het Stationshart, onder andere om het centrum en Oost beter met elkaar te verbinden.

Dorp voor Dorp wil verder kijken dan die plannen. Niet alleen naar wat er de komende jaren mogelijk is, maar vooral naar hoe we willen dat Hilversum er over twintig, dertig of zelfs vijftig jaar uitziet.

Want waarom zouden we blijven zoeken naar manieren om twee stadsdelen met elkaar te verbinden, als we ook kunnen onderzoeken hoe we de barrière zelf kunnen wegnemen?

Onze toekomstvisie is een Hilversum waarin het spoor nog altijd duizenden mensen met de rest van Nederland verbindt, maar niet langer de stad zelf in tweeën deelt.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- een onafhankelijke haalbaarheidsstudie naar het verdiept of ondergronds brengen van het spoor door centraal Hilversum;
- verschillende technische varianten en tracés laten onderzoeken;
- ProRail, Rijk, provincie en andere noodzakelijke partners vanaf het begin betrekken;
- de kosten én mogelijke opbrengsten van de vrijkomende ruimte volledig inzichtelijk maken;
- onderzoeken hoeveel ruimte kan ontstaan voor woningen, groen, voorzieningen en nieuwe verbindingen;
- de bereikbaarheid per trein tijdens en na een eventuele ontwikkeling waarborgen;
- inwoners aan beide zijden van het spoor vanaf het begin betrekken bij de toekomstvisie;
- pas een definitief besluit nemen wanneer technische, ruimtelijke en financiële haalbaarheid duidelijk zijn.

Van ‘achter het spoor’ naar één Hilversum

Het spoor heeft Hilversum geholpen groot te worden. Nu is het tijd om te onderzoeken of we de volgende stap kunnen zetten.

De trein blijft. De verbinding blijft. Maar de barrière hoeft niet voor eeuwig te blijven.

Geen voor- en achterkant. Geen ‘over het spoor’. Gewoon één Hilversum.

05 Onderwijs

Techniekcampus Gooi & Vecht

Niet ieder kind leert hetzelfde. Geef praktisch talent de ruimte om uit te blinken.

Nederland heeft technisch vakmanschap hard nodig. Tegelijkertijd past ons onderwijs niet altijd bij jongeren die vooral leren door te maken, bouwen, repareren, installeren en ontdekken.

Niet iedere leerling komt het beste tot zijn recht met vijf dagen per week voornamelijk theorie in een klaslokaal. Sommige jongeren begrijpen iets pas echt wanneer ze ermee aan de slag kunnen.

Dorp voor Dorp wil daarom werken aan een Techniekcampus voor Gooi & Vecht: één centrale plek waar scholen, technische opleidingen en regionale bedrijven samenwerken en waar jongeren toegang krijgen tot modern en hoogwaardig technisch praktijkonderwijs.

Niet minder onderwijs, maar onderwijs dat beter aansluit bij het talent van de leerling.

Eén campus die scholen samen gebruiken

Goed technisch onderwijs is duur.

Een individuele school kan onmogelijk voor iedere technische richting complete praktijkhallen, moderne machines, apparatuur en gespecialiseerde vakdocenten beschikbaar hebben.

Waarom zouden we dan verwachten dat iedere school dat afzonderlijk organiseert?

Dorp voor Dorp wil de krachten bundelen.

Op één regionale Techniekcampus kunnen scholen gezamenlijk gebruikmaken van praktijklokalen, werkplaatsen, machines, apparatuur en gespecialiseerde vakdocenten.

Leerlingen blijven in eerste instantie gewoon verbonden aan hun eigen middelbare school. Daar volgen zij hun algemene vakken, houden zij hun klasgenoten en behouden zij de sociale omgeving die bij hun schooltijd hoort.

Voor een deel van hun technische praktijkonderwijs gaan zij naar de Techniekcampus.

Niet iedere school zijn eigen kleine techniekafdeling, maar samen één fantastische technische leeromgeving.

Leren met je hoofd én met je handen

Theorie blijft belangrijk. Een elektromonteur, installateur, metaalbewerker of andere technische vakman moet begrijpen waarom iets werkt en veilig en verantwoord kunnen werken.

Maar de verhouding tussen theorie en praktijk hoeft niet voor iedere leerling hetzelfde te zijn.

Daarom willen we uiteindelijk veel meer ruimte voor maatwerk.

Voor de ene leerling kan bijvoorbeeld drie dagen theorie en twee dagen praktijk goed werken. Een leerling die sterk praktisch is, kan juist gebaat zijn bij één of twee dagen theorie en drie of vier dagen praktijk.

En een leerling die verder wil richting MBO, HBO of engineering moet juist de mogelijkheid krijgen om steeds meer technische theorie en verdieping te volgen.

Niet de leerling in het onderwijssysteem persen, maar het onderwijs waar mogelijk laten aansluiten bij de leerling.

Stop met talent in hokjes stoppen

Jongeren verschillen.

De één is geweldig in wiskunde en techniek, maar heeft weinig met andere theoretische vakken. Een ander bloeit op zodra hij of zij een machine mag demonteren, iets mag bouwen of een technisch probleem moet oplossen.

Dat betekent niet dat zo'n leerling minder intelligent of minder ambitieus is.

Het betekent dat zijn of haar talent ergens anders ligt.

Dorp voor Dorp wil daarom uiteindelijk af van het idee dat praktisch en theoretisch onderwijs twee volledig gescheiden werelden moeten zijn.

Een leerling moet kunnen uitblinken in waar hij goed in is en voldoende theorie krijgen voor de richting die hij kiest.

Dat kan ook helpen voorkomen dat jongeren hun motivatie verliezen omdat hun opleiding onvoldoende aansluit bij de manier waarop zij leren.

Van vakman tot engineer

De oude LTS, MTS en HTS hadden een duidelijke functie: er bestond een herkenbare technische opleidingsroute van praktisch vakmanschap naar steeds verdere technische specialisatie.

Dorp voor Dorp wil die oude scholen niet simpelweg terugbrengen.

We willen de kracht van dat systeem vertalen naar deze tijd.

Op termijn zien wij een doorlopende technische leerlijn voor ons:

VMBO → MBO → HBO

Van praktisch technisch onderwijs tot gespecialiseerd vakmanschap en uiteindelijk engineering.

Een jongere die op jonge leeftijd ontdekt dat techniek bij hem past, moet binnen dezelfde regionale samenwerking verder kunnen groeien.

Van de eerste werkbank tot een technisch HBO-diploma.

Bedrijven horen in de campus thuis

Een Techniekcampus moet geen onderwijsgebouw worden dat losstaat van de echte wereld.

Regionale technische bedrijven moeten juist nauw betrokken worden.

Zij weten welke kennis en vaardigheden in de praktijk nodig zijn. Zij kunnen stages aanbieden, praktijkopdrachten leveren en later leerwerktrajecten en banen bieden.

Leerlingen maken daardoor al tijdens hun opleiding kennis met echte bedrijven en echte technische vraagstukken.

Bedrijven leren op hun beurt jong technisch talent kennen.

Zo ontstaat een veel kortere verbinding tussen:

onderwijs → opleiding → stage → werk.

Goed voor jongeren én voor onze regionale economie

We hebben mensen nodig die woningen kunnen bouwen, installaties kunnen onderhouden, voertuigen kunnen repareren, machines kunnen bedienen en nieuwe technische oplossingen kunnen ontwikkelen.

Wanneer we zelf onvoldoende technisch talent opleiden, wordt de afstand tussen onderwijs en arbeidsmarkt steeds groter en neemt de afhankelijkheid van werknemers van buiten de regio en arbeidsmigratie toe.

Dorp voor Dorp wil daarom juist investeren in het talent dat hier opgroeit.

Wie jongeren een vak leert waar grote behoefte aan bestaat, geeft niet alleen die jongere een toekomst. Je investeert ook in de toekomst van de regio.

We beginnen praktisch

We hoeven niet morgen een compleet nieuw onderwijssysteem op te tuigen.

De Techniekcampus kan stap voor stap groeien.

Fase 1 is een regionaal technisch praktijkcentrum. Scholen blijven verantwoordelijk voor het reguliere onderwijs en leerlingen blijven sociaal verbonden aan hun eigen school. Voor technisch praktijkonderwijs maken deelnemende scholen gezamenlijk gebruik van de campus. Bedrijven sluiten aan met stages, praktijkopdrachten en leerwerkplekken.

In een tweede fase kan worden bekeken welke technische theorievakken ook op de campus kunnen worden aangeboden. Daarmee ontstaat steeds meer ruimte om per opleiding en leerling de verhouding tussen theorie en praktijk passend te maken.

Uiteindelijk kan de campus uitgroeien tot een regionale technische opleidingsroute waarin VMBO, MBO, HBO en bedrijfsleven nauw samenwerken.

We bouwen dus niet eerst een enorm systeem en hopen daarna dat het werkt.

We beginnen met de werkplaats en bouwen van daaruit verder.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- een Techniekcampus Gooi & Vecht ontwikkelen voor gezamenlijk technisch praktijkonderwijs;
- moderne praktijkhallen, machines en technische voorzieningen regionaal delen;
- leerlingen in de eerste fase voor algemene theorie en sociale binding verbonden houden aan hun eigen school;
- veel meer ruimte creëren voor verschillende verhoudingen tussen theorie en praktijk;
- praktisch ingestelde jongeren de kans geven meer uren praktisch onderwijs te volgen;
- samenwerken met VMBO-, MBO- en HBO-onderwijs;
- regionale technische bedrijven structureel betrekken;
- stages, praktijkopdrachten en leerwerktrajecten rechtstreeks verbinden aan het onderwijs;
- een doorlopende technische leerlijn ontwikkelen van praktisch vakmanschap tot engineering;

- technisch talent in onze eigen regio opleiden en behouden;
- de aansluiting tussen onderwijs en de regionale arbeidsmarkt veel sterker maken.

Niet iedereen hoeft hetzelfde te leren om even ver te komen

De één leert uit een boek. De ander begrijpt het wanneer hij het bouwt.

Beiden kunnen uiteindelijk fantastische vakmensen worden.

Dorp voor Dorp wil een Techniekcampus waar jongeren niet worden afgerekend op de manier waarop ze leren, maar worden uitgedaagd in waar hun talent ligt.

Leren. Maken. Doorgroeien. Van vakman tot engineer.

Een middelbare school voor onze dorpen

Goed onderwijs hoort niet alleen in de stad thuis

Kinderen uit onze dorpen groeien hier op. Ze gaan hier naar de basisschool, sporten hier, hebben hier hun vrienden en zijn onderdeel van hun dorp.

Maar zodra zij naar de middelbare school gaan, verandert dat.

Voor veel jongeren betekent voortgezet onderwijs iedere dag reizen naar Hilversum, Bussum, Weesp of een andere plaats buiten hun eigen dorp.

Dorp voor Dorp wil onderzoeken of dat anders kan.

Wij willen werken aan een middelgrote middelbare school voor de dorpen, centraal gelegen voor Nederhorst den Berg, Ankeveen en Kortenhoef, en goed bereikbaar vanuit de omliggende kernen.

Een school dichtbij huis, midden tussen de dorpen waar onze jongeren opgroeien.

Niet alles hoeft in Hilversum te staan

Door de samenvoeging van Hilversum en Wijdemeren ontstaat één grotere gemeente. Dat biedt kansen, maar Dorp voor Dorp wil voorkomen dat voorzieningen daardoor automatisch steeds verder richting de stad worden geconcentreerd.

De dorpen moeten geen buitengebied worden waarvan inwoners voor steeds meer voorzieningen naar Hilversum moeten.

Juist binnen één grotere gemeente kunnen we voorzieningen slimmer spreiden.

Een middelbare school in het dorpengebied is daar een duidelijk voorbeeld van.

Eén gemeente betekent voor ons niet: alles op één plek. Het betekent juist dat we voorzieningen beter over de hele gemeente kunnen verdelen.

Een centrale plek tussen de dorpen

Wij zien kansen voor een school op een centraal gelegen locatie tussen Nederhorst den Berg, Ankeveen en Kortenhoef.

Niet omdat we nu al een stuk grond op de kaart willen aanwijzen, maar omdat juist daar meerdere dorpen binnen relatief korte afstand samenkomen.

De exacte locatie moet worden bepaald op basis van een serieus haalbaarheidsonderzoek.

Daarbij kijken we naar bereikbaarheid per fiets en openbaar vervoer, verkeersveiligheid, beschikbare ruimte, natuur en landschap en de afstand tot de verschillende dorpen.

De school moet naar de jongeren toe komen, in plaats van dat iedere jongere iedere dag naar de stad moet.

Groot genoeg voor goed onderwijs, klein genoeg om elkaar te kennen

Dorp voor Dorp denkt nadrukkelijk niet aan een enorme scholengemeenschap.

We willen juist onderzoeken of een middelgrote school haalbaar is.

Een school met voldoende leerlingen om verschillende onderwijsniveaus, vakken en activiteiten mogelijk te maken, maar overzichtelijk genoeg om leerlingen te kennen.

Een plek waar een leerling geen nummer wordt en waar ouders, docenten en leerlingen elkaar gemakkelijk weten te vinden.

Dat past bij onze dorpen.

Persoonlijk onderwijs op een menselijke schaal.

Minder reistijd, meer tijd om jong te zijn

Voor een volwassene lijkt een dagelijkse reis misschien niet bijzonder.

Voor een kind van twaalf of dertien is dat anders.

Iedere schooldag fietsen, met de bus reizen of gebracht en gehaald moeten worden kost tijd. Tijd die ook besteed kan worden aan huiswerk, sport, vrienden, een bijbaan of gewoon thuis zijn.

Een school dichterbij kan bovendien betekenen dat jongeren zelfstandiger naar school kunnen.

En wanneer een veilige fietsverbinding vanaf de omliggende dorpen onderdeel wordt van het plan, versterken onderwijs en infrastructuur elkaar.

Een school dichtbij geeft jongeren letterlijk meer tijd dichtbij huis.

Een school versterkt ook het dorp

Een middelbare school is meer dan een gebouw waarin tussen acht en vier les wordt gegeven.

Honderden jongeren, docenten en medewerkers brengen iedere dag leven naar een gebied.

Sportvoorzieningen, verenigingen, lokale ondernemers en maatschappelijke organisaties kunnen daarvan profiteren. Lokalen en voorzieningen kunnen waar mogelijk ook buiten schooltijd worden gebruikt.

Zo kan een school uitgroeien tot een plek die niet alleen onderwijs geeft, maar ook onderdeel wordt van de gemeenschap.

Wie investeert in een school, investeert ook in de leefbaarheid van de dorpen eromheen.

Verbinding met onze Techniekcampus

De middelbare school voor de dorpen en onze Techniekcampus zijn twee verschillende plannen, maar kunnen elkaar wel versterken.

De middelbare school biedt breed voortgezet onderwijs dichtbij huis.

Voor gespecialiseerd technisch praktijkonderwijs kunnen leerlingen vervolgens gebruikmaken van de regionale Techniekcampus.

Zo hoeft een middelgrote dorpsschool niet iedere dure technische voorziening zelf te bouwen, terwijl haar leerlingen wél toegang kunnen krijgen tot uitstekend praktijkonderwijs.

De middelbare school biedt de basis. De Techniekcampus biedt gespecialiseerde technische verdieping.

Eerst onderzoeken, dan bouwen

Een gemeente kan niet simpelweg besluiten morgen een nieuwe middelbare school te openen. Schoolbesturen, leerlingenaantallen, onderwijswetgeving, financiering, huisvesting en het Rijk spelen allemaal een rol.

Daarom beloven wij niet dat er volgend jaar een school staat.

We beloven wél dat we het serieus willen onderzoeken.

Daar hoort een onafhankelijk onderzoek bij naar het huidige en toekomstige aantal leerlingen in het dorpengebied, belangstelling onder ouders en jongeren, benodigde onderwijsniveaus, mogelijke schoolbesturen, bereikbaarheid, geschikte locaties en financiële haalbaarheid.

Dat is extra belangrijk omdat de nieuwe gemeente financieel scherpe keuzes zal moeten maken; de gezamenlijke kadernota voor 2027-2030 wijst zelf op druk op de gemeentelijke begroting.

Geen luchtkasteel, maar een plan dat we stap voor stap haalbaar willen maken.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- onderzoeken of een middelgrote middelbare school voor de dorpen haalbaar is;
- daarbij Nederhorst den Berg, Ankeveen en Kortenhoef als centraal verzorgingsgebied onderzoeken;
- prognoses maken van het aantal leerlingen voor de komende jaren;
- ouders en jongeren uit de dorpen betrekken bij de vraag welk onderwijs nodig is;
- samen met bestaande schoolbesturen onderzoeken welke onderwijsniveaus aangeboden kunnen worden;
- zoeken naar een centrale locatie die vooral per fiets veilig en goed bereikbaar is;
- voorkomen dat door de nieuwe gemeente steeds meer voorzieningen automatisch in Hilversum worden geconcentreerd;
- de school waar mogelijk verbinden met sport, verenigingen en andere voorzieningen in de dorpen;
- samenwerking zoeken met de toekomstige Techniekcampus voor gespecialiseerd technisch praktijkonderwijs;
- pas over locatie, omvang en investering besluiten wanneer de haalbaarheid goed is onderzocht.

Opgroeien in het dorp, naar school in het dorp

De nieuwe gemeente wordt groter. De afstand tussen voorzieningen en inwoners hoeft dat niet te worden.

Wij willen dat onze dorpen plekken blijven waar kinderen niet alleen kunnen wonen en opgroeien, maar waar zij ook kunnen leren en zich ontwikkelen.

Goed voortgezet onderwijs dichtbij huis. Groot genoeg om kansen te bieden. Klein genoeg om elkaar te kennen.

Een middelbare school vóór onze dorpen, midden ín onze dorpen.

06 Veiligheid

Voldoende openbare toiletten voor vrouwen

Gelijke toegang tot de openbare ruimte begint soms bij iets heel basaals

Het klinkt bijna te eenvoudig om een politiek onderwerp te zijn: naar het toilet kunnen wanneer dat nodig is.

Toch is dat in de openbare ruimte lang niet altijd vanzelfsprekend.

Waar mannen bij evenementen en in uitgaansgebieden vaak gebruik kunnen maken van urinoirs, hebben vrouwen vrijwel altijd een afgesloten toilet nodig. Dat verschil moet worden meegenomen wanneer de gemeente openbare voorzieningen inricht.

Een stad of dorp dat gastvrij wil zijn voor iedereen, moet ook voorzieningen hebben die voor iedereen bruikbaar zijn.

“Pis maar in je broek” is geen beleid

Wie langere tijd in het centrum verblijft, een evenement bezoekt of 's avonds uitgaat, moet ergens normaal naar het toilet kunnen.

Dat geldt voor iedereen, maar het gebrek aan toiletten kan vrouwen extra raken.

Even achter een boom verdwijnen is geen serieus alternatief. Buiten moeten hurken of je gedeeltelijk moeten ontkleden is oncomfortabel, onhygiënisch en kan bovendien onveilig voelen.

Daarom wil Dorp voor Dorp dat bij de inrichting van centra, uitgaansgebieden, recreatiegebieden en evenementen voldoende volwaardige openbare toiletten beschikbaar zijn.

Niet alleen tellen hoeveel toiletvoorzieningen er zijn, maar kijken wie er daadwerkelijk gebruik van kan maken.

Een openbaar toilet kan óók een veilige plek zijn

Wij willen nog een stap verder gaan.

Een goed openbaar toilet is een afgesloten ruimte. Juist daardoor kan het ook een plek zijn waar iemand zich tijdelijk kan terugtrekken wanneer zij zich bedreigd of onveilig voelt.

Dorp voor Dorp wil daarom onderzoeken hoe openbare toiletvoorzieningen op drukke en strategische locaties tevens een veilig steunpunt kunnen worden.

Bijvoorbeeld door duidelijk zichtbaar informatie aan te bieden over waar hulp bereikbaar is en een eenvoudige mogelijkheid te bieden om contact te leggen met hulpdiensten of hulporganisaties.

Dat kan via een nood- of hulpvoorziening, maar ook met moderne digitale oplossingen waarmee iemand discreet kan bellen of berichten.

Soms is een afgesloten deur en de mogelijkheid om hulp te vragen precies wat iemand op dat moment nodig heeft.

Veiligheid begint vóórdat er iets gebeurt

Veiligheidsbeleid gaat niet alleen over handhaving nadat het misgaat.

Het gaat ook over de inrichting van onze openbare ruimte.

Goede verlichting, veilige fietsverbindingen, overzichtelijke plekken én bereikbare openbare toiletten kunnen allemaal bijdragen aan een omgeving waarin mensen zich vrijer en veiliger kunnen bewegen.

Voor vrouwen en meisjes verdient dat nadrukkelijk aandacht.

Niet omdat zij kwetsbaar moeten worden gemaakt, maar omdat beleid rekening moet houden met de werkelijkheid waarin mensen zich bewegen.

Gelijke behandeling betekent niet altijd exact dezelfde voorziening. Soms betekent het dat je rekening houdt met verschillende behoeften.

Een urinoir op straat is voor een man een toiletvoorziening, voor een vrouw niet. Wie vrouwen dezelfde mogelijkheid wil geven om normaal naar het toilet te gaan, moet dus soms iets anders aanbieden. Dát is gelijkwaardigheid.

Ook voor ouderen, zwangere vrouwen en mensen met een beperking

Meer goede openbare toiletten helpen bovendien veel meer inwoners.

Ouderen, zwangere vrouwen, mensen met blaas- of darmproblemen, mensen met een beperking en ouders met jonge kinderen kunnen allemaal afhankelijk zijn van een toilet dat snel bereikbaar en toegankelijk is.

Daarom willen we bij nieuwe voorzieningen nadrukkelijk kijken naar toegankelijkheid.

Een openbare ruimte waarin mensen uren kunnen winkelen, recreëren, sporten of evenementen bezoeken, moet ook voorzien in hun meest basale behoeften.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- voldoende volwaardige openbare toiletten in centra, recreatiegebieden en andere drukbezochte plekken;
- bij evenementen niet alleen kijken naar het totale aantal toiletten, maar ook naar voldoende capaciteit voor vrouwen;
- openbare toiletten schoon, veilig en goed bereikbaar maken;
- waar mogelijk toegankelijke toiletten realiseren voor mensen met een beperking;
- onderzoeken of strategisch gelegen toiletten ook als veilige plek kunnen functioneren;
- daar een eenvoudige en discrete mogelijkheid bieden om hulp in te schakelen;
- duidelijke informatie beschikbaar maken over hulpdiensten en hulporganisaties;
- bij de inrichting van de openbare ruimte nadrukkelijk rekening houden met de veiligheid en praktische behoeften van vrouwen en meisjes.

Gewoon normaal naar het toilet kunnen

Dit hoeft eigenlijk helemaal geen ingewikkelde politieke discussie te zijn.

Wie wil dat mensen onze centra bezoeken, naar evenementen komen, recreëren en 's avonds veilig naar huis kunnen, moet ook zorgen voor de basisvoorzieningen die daarbij horen.

Vrouwen zijn geen bijzaak in de openbare ruimte.

En wat Dorp voor Dorp betreft is “pis maar in je broek” voorgoed verleden tijd.

Veilige fietsroutes: licht en beschutte steunpunten

Je moet ook in het donker veilig naar huis kunnen fietsen

Fietsen is voor veel inwoners een dagelijkse manier om naar school, werk, sport of huis te gaan. Maar dezelfde fietsroute die overdag prettig is, kan 's avonds heel anders aanvoelen.

Zeker op langere fietspaden tussen onze dorpen kunnen donkere en afgelegen stukken ervoor zorgen dat mensen zich onveilig voelen.

Dorp voor Dorp wil daarom kijken naar betere verlichting én veilige, herkenbare steunpunten langs belangrijke fietsroutes.

Veiligheid houdt niet op waar de straatverlichting ophoudt.

Een veilige plek onderweg

Langs langere en afgelegen fietsroutes willen we onderzoeken waar kleine, open en goed verlichte schuilplaatsen zinvol zijn.

Een plek waar je kunt schuilen tijdens noodweer, even kunt stoppen wanneer er iets met je fiets is of kunt wachten tot iemand je komt ophalen.

Maar ook een herkenbaar punt op de route.

Je kunt bijvoorbeeld tegen je dochter of vriendin zeggen: “Ik ben nu bij steunpunt 3.” Daarmee weet iemand thuis onmiddellijk waar je bent.

Zo'n locatie kan daarmee meer worden dan alleen een afdakje.

Het wordt een herkenbaar en zichtbaar punt op een verder stille route.

Licht waar het nodig is

Verlichting speelt daarbij een belangrijke rol.

Dorp voor Dorp wil bekijken welke belangrijke fietsverbindingen tussen dorpen, woonwijken, scholen, sportvoorzieningen en uitgaansgebieden onvoldoende verlicht zijn.

Dat betekent niet automatisch dat ieder fietspad de hele nacht fel verlicht moet worden. Ook natuur, omwonenden en energiegebruik verdienen aandacht.

Met gerichte verlichting en waar geschikt verlichting die reageert op passerende fietsers kan worden gezocht naar een goede balans.

Donker waar het kan, licht waar het voor de veiligheid nodig is.

Telefoon leeg? Toch hulp kunnen bereiken

Op strategische steunpunten willen we ook onderzoeken of een oplaadmogelijkheid voor telefoon en elektrische fiets praktisch en veilig realiseerbaar is.

Een lege telefoon is vervelend, maar kan 's avonds op een afgelegen route ook betekenen dat iemand niemand meer kan bellen of laten weten waar hij of zij is.

Daarom vinden wij vooral de mogelijkheid om contact te kunnen leggen met hulp belangrijk.

Op geschikte locaties kan bijvoorbeeld worden onderzocht of een intercom- of hulpvoorziening mogelijk is waarmee iemand in een noodsituatie contact kan zoeken.

Veilig betekent ook: voorkomen dat de plek zélf onveilig wordt

Een schuilplaats kan helaas ook mensen aantrekken die daar niet voor het oorspronkelijke doel komen.

Daar moeten we niet naïef over zijn.

Daarom moeten deze steunpunten vanaf het begin worden ontworpen met sociale veiligheid in gedachten: open en overzichtelijk, goed zichtbaar vanaf het fietspad, voldoende verlicht en zonder donkere hoeken waarin iemand zich ongezien kan verschuilen.

Op locaties waar daar een aantoonbare noodzaak voor bestaat, kan cameratoezicht worden onderzocht. Daarbij moeten uiteraard de geldende privacyregels worden gevolgd.

Een veilige plek moet ook daadwerkelijk veilig vóélen en veilig ingericht zijn.

Vooral belangrijk voor vrouwen en jongeren

Iedere fietser profiteert van een veilige route.

Maar we willen bij het ontwerp nadrukkelijk luisteren naar vrouwen en jongeren, omdat juist de beleving van een donkere, verlaten route sterk kan verschillen.

Een fietspad kan verkeerskundig volkomen veilig zijn en tóch een route zijn die iemand 's avonds liever vermijdt.

Daarom kijken we niet alleen naar ongevallen en verkeersveiligheid, maar ook naar sociale veiligheid en veiligheidsbeleving.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- belangrijke donkere en afgelegen fietsroutes in kaart brengen;
- waar nodig zorgen voor passende verlichting;
- onderzoeken waar veilige, herkenbare schuil- en steunpunten kunnen worden geplaatst;
- deze plekken open, overzichtelijk en goed verlicht ontwerpen;
- ieder steunpunt duidelijk herkenbaar maken, zodat iemand eenvoudig kan doorgeven waar hij of zij zich bevindt;
- waar praktisch mogelijk en gewenst oplaadpunten voor telefoons en elektrische fietsen realiseren;
- onderzoeken of op strategische locaties een intercom- of andere hulpvoorziening kan worden aangebracht;
- cameratoezicht alleen onderzoeken waar daar een concrete noodzaak voor bestaat en dit juridisch en privacytechnisch verantwoord kan;
- vrouwen en jongeren betrekken bij het bepalen van locaties waar zij zich nu onveilig voelen.

Veilig thuis begint onderweg

Een veilige fietsroute is meer dan goed asfalt en een paar verkeersborden.

Het gaat er ook om dat je 's avonds alleen kunt fietsen en weet: als er onderweg iets gebeurt, is er verderop een verlichte en herkenbare plek waar ik terechtkan.

Van donker fietspad naar veilige route - van dorp tot dorp.

07 Natuur

Geen nieuwe windturbines

Niet alles wat energie oplevert, past automatisch in onze leefomgeving

Dorp voor Dorp vindt dat industrie daar thuishoort waar dat mogelijk én passend is.

Dat uitgangspunt geldt ook voor energieopwekking.

Windenergie wordt vaak verbonden aan het traditionele Nederlandse beeld van molens in het landschap. Maar de moderne windturbine is qua omvang en ruimtelijke impact op geen enkele manier meer te vergelijken met de windmolens van vroeger.

Een klassieke windmolen is gemiddeld ongeveer 25 meter hoog. Moderne windturbines zijn vaak rond de 300 meter hoog.

Dat verschil vraagt volgens Dorp voor Dorp om een andere manier van kijken.

Een installatie die honderden meters boven zijn omgeving uitsteekt, staat niet alleen óp een locatie. Hij verandert de omgeving eromheen.

Daarom is ons standpunt duidelijk:

geen nieuwe windturbines en bestaande overlastgevende windturbines waar mogelijk laten verdwijnen.

Een totaal andere schaal

De windmolens die van oudsher onderdeel zijn van het Nederlandse landschap hadden een menselijke schaal.

Moderne windturbines zijn industriële installaties van een totaal andere orde.

Dat verschil zit niet alleen in de hoogte. Ook de enorme rotorbladen, de beweging en de zichtbaarheid over grote afstanden bepalen het landschap.

Daarom vinden wij het niet logisch om moderne windturbines te behandelen alsof het simpelweg de hedendaagse versie van de oude Nederlandse windmolen is.

De techniek is veranderd. De schaal is veranderd. Dan moet ook onze ruimtelijke afweging veranderen.

De impact houdt niet op bij de voet van de turbine

Op een kaart lijkt een windturbine misschien maar een klein punt.

In werkelijkheid is zijn invloed vele malen groter.

Een moderne turbine is door zijn enorme hoogte vanaf grote afstand zichtbaar. Zelfs wanneer windturbines ongeveer 60 kilometer uit de kust staan, zijn ze vanaf het strand duidelijk zichtbaar.

Dat laat zien hoe groot de visuele invloed van deze installaties is.

Die impact moet volgens Dorp voor Dorp volwaardig worden meegewogen wanneer keuzes worden gemaakt over onze ruimte.

Want de plek waar een turbine wordt gebouwd is misschien beperkt, maar het landschap dat erdoor verandert is dat niet.

Landschap is geen lege ruimte

We moeten af van het idee dat een gebied beschikbaar is zodra er geen huizen op staan.

Onze open ruimte heeft een functie en een waarde.

Het is natuur. Het is buitengebied. Het is recreatiegebied. Het is uitzicht. Het is de omgeving waarin mensen wonen, wandelen, fietsen en tot rust komen.

Dat geldt zeker voor onze dorpen en het gebied daaromheen.

Dorp voor Dorp vindt daarom dat grote industriële installaties thuishoren op plekken waar dergelijke industrie mogelijk én passend is.

Ruimte waar niets gebouwd staat, is niet hetzelfde als ruimte waar niets verloren kan gaan.

Geen nieuwe windturbines

Daarom trekken wij een heldere grens.

Dorp voor Dorp wil geen nieuwe windturbines.

Niet omdat energievoorziening onbelangrijk is, maar omdat wij vinden dat de oplossing voor het ene probleem niet automatisch ten koste mag gaan van landschap en leefomgeving.

Bij iedere vorm van energieopwekking moet worden gekeken naar de totale gevolgen ervan.

En bij windturbines vinden wij die ruimtelijke impact te groot.

Energiebeleid moet niet alleen gaan over hoeveel energie we kunnen produceren, maar ook over wat we daarvoor bereid zijn op te offeren.

Ook bestaande overlast telt

Ons standpunt stopt niet bij nieuwe turbines.

Wanneer bestaande windturbines overlast veroorzaken voor hun omgeving, willen wij dat serieus nemen.

Mensen moeten niet het gevoel krijgen dat zij simpelweg moeten leren leven met de gevolgen van een installatie omdat deze er eenmaal staat.

Daarom wil Dorp voor Dorp bij bestaande overlastgevende windturbines kijken naar de mogelijkheden om deze te laten verdwijnen.

Waar verwijdering mogelijk is, willen wij die mogelijkheid benutten.

Bestaand betekent voor ons niet automatisch: voor altijd.

Geen automatische vervanging door groter

Wanneer een bestaande windturbine aan vervanging toe is, mag wat ons betreft ook niet automatisch de redenering zijn dat er dan een nieuwe of grotere turbine voor terugkomt.

Dat is juist het moment om opnieuw naar de omgeving te kijken.

Wat betekent de turbine voor omwonenden?

Wat betekent hij voor natuur en landschap?

Welke overlast wordt ervaren?

En willen we deze locatie voor de komende tientallen jaren opnieuw voor windenergie gebruiken?

Dorp voor Dorp kiest daarbij niet automatisch voor voortzetting.

Het einde van de levensduur van een turbine kan ook het moment zijn waarop het landschap zijn ruimte terugkrijgt.

Ons landschap geven we door

Ruimtelijke beslissingen werken vaak veel langer door dan één bestuursperiode.

Een gemeenteraad neemt een besluit voor enkele jaren, maar grote infrastructurele en industriële installaties kunnen tientallen jaren het landschap bepalen.

Daarom vinden wij dat voorzichtigheid nodig is.

Een landschap dat eenmaal ingrijpend is veranderd, herstel je niet eenvoudig door later van beleid te veranderen.

Onze dorpen, natuurgebieden, plassen en open landschappen zijn bovendien niet alleen van de mensen die er vandaag wonen.

We geven ze door.

Wat we vandaag toestaan, bepaalt mede wat de volgende generatie straks buiten haar voordeur ziet.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- geen nieuwe windturbines;
- moderne windturbines vanwege hun enorme schaal niet vergelijken met de traditionele Nederlandse windmolens;
- de volledige ruimtelijke impact van windturbines meewegen, dus niet alleen de grond waarop ze staan;
- landschap, natuur, uitzicht en leefomgeving zwaar laten meewegen bij ruimtelijke keuzes;
- industrie daar plaatsen waar industrie mogelijk én passend is;
- open ruimte niet automatisch behandelen als beschikbare ruimte voor industriële installaties;
- overlast van bestaande windturbines serieus nemen;
- bestaande overlastgevende windturbines waar mogelijk laten verdwijnen;
- bij het einde van de levensduur van bestaande turbines niet automatisch kiezen voor vervanging of vergroting.

Niet iedere vrije ruimte hoeft gevuld te worden

De vraag is voor Dorp voor Dorp niet alleen: kan het hier?

De vraag is ook:

willen we dit hier?

Een moderne windturbine is geen klein element in het landschap. Met hoogtes die vaak rond de 300 meter liggen, bepaalt zo'n installatie de omgeving tot ver buiten de plek waarop hij staat.

Daarom kiezen wij voor het behoud van onze leefomgeving en ons landschap.

Geen nieuwe windturbines. En waar bestaande turbines overlast veroorzaken: waar mogelijk ruimte teruggeven aan de omgeving.

Meer democratische regie over onze natuur

Natuur beschermen én inwoners zeggenschap geven over hun eigen leefomgeving

Onze natuur is waardevol en verdient bescherming. Maar natuurbeleid gaat niet alleen over bomen, water en dieren. Besluiten over natuur hebben ook direct invloed op de mensen die er wonen, werken, boeren, recreëren en ondernemen.

Op dit moment zijn bij natuur en natuurbeheer veel verschillende organisaties, overheden en beschermingsregimes betrokken. Denk aan Natura 2000, het Natuurnetwerk Nederland (NNN), Natuurmonumenten, het Goois Natuurreservaat, Staatsbosbeheer, de provincie en waterschappen.

Iedere organisatie heeft daarin zijn eigen taken en verantwoordelijkheden.

Dorp voor Dorp wil daar iets belangrijks tegenover zetten:

de inwoners die midden in die natuur wonen, moeten via de lokale democratie meer invloed krijgen op wat er met hun omgeving gebeurt.

Wie bepaalt wat er met onze omgeving gebeurt?

Wanneer er veel verschillende organisaties betrokken zijn bij één gebied, kan het voor inwoners moeilijk zijn om te begrijpen wie uiteindelijk waarover beslist.

Waar moet je zijn als je het niet eens bent met een besluit?

Wie kun je erop aanspreken?

En hoeveel invloed heeft de gemeenteraad eigenlijk nog op beslissingen over het grondgebied van de eigen gemeente?

Dorp voor Dorp vindt dat de democratische controle duidelijker en sterker mag worden.

Wie ergens woont, moet ook invloed hebben op wat er met zijn leefomgeving gebeurt. Besluiten over onze natuur horen daarom niet alleen bij organisaties en instanties te liggen, maar zoveel mogelijk bij de inwoners zelf.

De gemeente staat het dichtst bij haar inwoners

De gemeenteraad wordt rechtstreeks gekozen door de inwoners.

Daarmee hebben inwoners iedere verkiezing de mogelijkheid om hun lokale vertegenwoordigers ter verantwoording te roepen en een andere koers te kiezen.

Juist daarom wil Dorp voor Dorp onderzoeken of de gemeente een grotere regierol in het lokale natuurbeleid kan krijgen.

Niet door alle natuurorganisaties af te schaffen of hun deskundigheid terzijde te schuiven.

Wel door ervoor te zorgen dat belangrijke keuzes over onze eigen leefomgeving zoveel mogelijk onderdeel worden van een democratisch proces.

Deskundigheid is belangrijk. Democratische zeggenschap ook.

Bescherming blijft bescherming

Meer lokale zeggenschap betekent niet dat bestaande wetten en beschermingsregels zomaar aan de kant kunnen worden geschoven.

Natura 2000 en het Natuurnetwerk Nederland kennen wettelijke en bestuurlijke kaders. Ook provincies, waterschappen en terreinbeherende organisaties hebben hun eigen verantwoordelijkheden.

Dorp voor Dorp wil daarom nadrukkelijk binnen de wettelijke kaders kijken welke ruimte er bestaat om de democratisch gekozen gemeente meer regie te geven.

Waar die ruimte bestaat, willen wij haar gebruiken.

Waar die ruimte nu onvoldoende bestaat, willen wij onderzoeken hoe de positie van de lokale democratie kan worden versterkt.

Natuurorganisaties mét de samenleving, niet erboven

Organisaties als Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en het Goois Natuurreservaat beschikken over kennis en ervaring die belangrijk zijn voor goed natuurbeheer.

Die kennis willen we benutten.

Maar Dorp voor Dorp vindt dat deskundigheid niet automatisch betekent dat maatschappelijke en politieke keuzes uitsluitend door organisaties of deskundigen moeten worden gemaakt.

Er kunnen verschillende belangen spelen: natuur, landbouw, recreatie, bereikbaarheid, wonen, waterbeheer en leefbaarheid.

Het afwegen van zulke belangen is bij uitstek ook een democratische taak.

Daarom willen wij dat natuurorganisaties, waar dat wettelijk mogelijk is, meer binnen de democratisch vastgestelde lokale kaders werken.

Natuurorganisaties leveren kennis en voeren uit. De democratie bepaalt zoveel mogelijk de richting.

Inwoners eerder aan tafel

Meer democratische regie betekent voor ons ook dat inwoners niet pas worden geïnformeerd wanneer plannen al grotendeels vaststaan.

Mensen die naast een natuurgebied wonen, er boeren, wandelen, fietsen of ondernemen kennen hun omgeving vaak al tientallen jaren.

Die lokale kennis verdient een plek naast professionele natuurkennis.

Daarom willen wij inwoners eerder betrekken bij belangrijke keuzes over natuur en landschap.

Niet alleen via een informatieavond waarop een plan wordt uitgelegd, maar waar mogelijk al bij de vraag wat er met een gebied moet gebeuren.

Meer invloed kan zorgen voor meer draagvlak

Natuurbeleid werkt uiteindelijk alleen wanneer mensen begrijpen waarom keuzes worden gemaakt en het gevoel hebben dat hun belangen serieus zijn meegewogen.

Dat betekent niet dat iedereen uiteindelijk zijn zin krijgt.

Het betekent wel dat besluiten uitlegbaar moeten zijn en dat inwoners daadwerkelijk invloed moeten kunnen uitoefenen voordat een besluit wordt genomen.

Dorp voor Dorp verwacht dat natuurbeleid daardoor op meer draagvlak kan rekenen.

Mensen beschermen eerder mee wat zij ook als iets van henzelf ervaren.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- onderzoeken hoe de gemeente een grotere regierol kan krijgen bij natuurbeleid en natuurbeheer;
- de democratische controle op belangrijke keuzes over onze natuur en leefomgeving versterken;
- bestaande wettelijke beschermingsregimes respecteren;
- binnen die wettelijke kaders zoveel mogelijk lokale zeggenschap benutten;
- natuurorganisaties laten werken binnen democratisch vastgestelde kaders waar dat mogelijk is;
- kennis van natuurorganisaties blijven benutten bij het maken en uitvoeren van beleid;
- inwoners eerder betrekken bij plannen die hun directe leefomgeving raken;
- lokale kennis van bewoners, boeren, ondernemers en andere gebruikers serieus meenemen;
- duidelijker maken welke organisatie verantwoordelijk is voor welke besluiten;
- natuurbeleid niet alleen beoordelen op ecologische doelen, maar besluiten democratisch afwegen binnen de ruimte die de wet daarvoor biedt.

De natuur is van ons allemaal

Natuur beschermen en democratie versterken hoeven geen tegenpolen te zijn.

Dorp voor Dorp wil deskundigen laten doen waar zij goed in zijn, maar tegelijkertijd zorgen dat inwoners via hun gekozen vertegenwoordigers meer invloed krijgen op belangrijke keuzes over hun eigen omgeving.

Bescherm de natuur. Benut deskundigheid. Maar houd de uiteindelijke koers waar mogelijk onder democratische controle.

Sterke boeren, sterke dorpen

Boeren zijn geen probleem. Boeren zijn onderdeel van de oplossing.

Boeren produceren ons voedsel, onderhouden het landschap en zorgen ervoor dat het buitengebied leefbaar, ondernemend en vitaal blijft.

Hun betekenis gaat daarmee veel verder dan alleen het agrarische bedrijf. Boerenbedrijven zijn onderdeel van onze dorpen, onze voedselvoorziening en het landschap dat onze omgeving zijn karakter geeft.

Zonder boeren verdwijnen niet alleen agrarische bedrijven. Ook een belangrijk deel van het karakter van onze dorpen en het buitengebied verdwijnt.

Dorp voor Dorp wil daarom niet minder boeren, maar boeren die ook in de toekomst ruimte hebben om hun bedrijf voort te zetten.

Voedselzekerheid is nationale veiligheid

We vinden het vanzelfsprekend dat er iedere dag voldoende voedsel beschikbaar is. Maar voedselproductie is niet vanzelfsprekend.

Een land dat steeds minder in staat is zijn eigen voedsel te produceren, wordt afhankelijker van andere landen.

Daarom ziet Dorp voor Dorp voedselproductie als een strategisch belang.

Boeren zijn daarmee niet alleen belangrijk voor onze dorpen en ons landschap. Ze dragen ook bij aan onze zelfstandigheid en weerbaarheid.

Wie zijn eigen voedselproductie opgeeft, maakt zichzelf afhankelijk van anderen.

Daarom willen wij agrarische gronden niet onnodig laten verdwijnen en moeten boeren perspectief houden om hun bedrijf voort te zetten.

Geen gedwongen uitkoop voor natuurontwikkeling

Dorp voor Dorp is tegen gedwongen uitkoop van boeren voor natuurontwikkeling of uitbreiding van Natura 2000-gebieden.

Natuur is belangrijk. Maar voedselzekerheid, een vitaal platteland en het voortbestaan van agrarische familiebedrijven zijn dat ook.

Veel boerenbedrijven worden al generaties lang binnen families voortgezet. Deze boeren produceren voedsel en hebben tegelijkertijd een belangrijke rol in het onderhouden van het landschap.

Wij vinden dat zij niet gedwongen mogen worden hun bedrijf op te geven voor natuurbeleid.

Een boer mag nooit gedwongen worden zijn bedrijf op te geven ten behoeve van natuurontwikkeling.

Landbouw en natuur kunnen naast elkaar bestaan

Dorp voor Dorp ziet landbouw en natuur niet als twee belangen waarbij het ene alleen kan bestaan als het andere verdwijnt.

Wij geloven dat beide naast elkaar kunnen bestaan.

Daarom kiezen wij voor samenwerking, innovatie en vrijwillige oplossingen in plaats van dwang.

Boeren kennen hun grond en hun omgeving. Die kennis en ervaring moeten worden meegenomen bij keuzes over natuur, landschap en het buitengebied.

Niet tegenover elkaar staan, maar samen zoeken naar oplossingen waarbij zowel landbouw als natuur een toekomst heeft.

Geef boeren ruimte om te ondernemen

Een gezond boerenbedrijf moet ook in de toekomst levensvatbaar kunnen blijven.

Dat betekent dat boeren niet alleen ruimte nodig hebben om hun agrarische bedrijf voort te zetten, maar ook mogelijkheden moeten krijgen om hun onderneming te versterken.

Dorp voor Dorp wil daarom dat de gemeente meedenkt met agrariërs die passende nevenactiviteiten willen ontwikkelen.

Denk bijvoorbeeld aan een boerderijwinkel, zorgboerderij, educatie of kleinschalige recreatie.

Dat kan extra inkomsten opleveren voor het boerenbedrijf en tegelijkertijd de verbinding tussen boer, dorp en omgeving versterken.

Waar gemeentelijke regels zulke ontwikkelingen onnodig in de weg staan, willen wij deze regels kritisch tegen het licht houden.

Regels moeten een doel dienen, niet het voortbestaan van een gezond boerenbedrijf onnodig moeilijk maken.

Boeren horen bij onze dorpen

Een boerenbedrijf is meer dan grond, stallen en machines.

Boeren zijn ondernemers, voedselproducenten en landschapsbeheerders. Hun bedrijven maken deel uit van het economische en sociale leven in het buitengebied en dragen bij aan het karakter van onze dorpen.

Als agrarische bedrijven verdwijnen, verdwijnt daarmee ook een deel van dat karakter.

Dorp voor Dorp wil daarom dat boeren niet voortdurend hoeven te vrezen voor hun toekomst, maar perspectief krijgen om hun bedrijf voort te zetten en door te geven aan een volgende generatie.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- agrarische gronden niet onnodig laten verdwijnen;
- voedselproductie behandelen als een strategisch belang;
- boeren toekomstperspectief geven;
- geen gedwongen uitkoop van boeren voor natuurontwikkeling of uitbreiding van Natura 2000-gebieden;
- landbouw en natuur naast elkaar laten bestaan;
- kiezen voor samenwerking, innovatie en vrijwillige oplossingen in plaats van dwang;
- ruimte geven aan passende nevenactiviteiten zoals boerderijwinkels, zorgboerderijen, educatie en kleinschalige recreatie;
- gemeentelijke regels die agrarische ondernemers onnodig belemmeren kritisch tegen het licht houden;
- het agrarische karakter van onze dorpen en het buitengebied behouden.

Sterke boeren, sterke dorpen

Boeren zorgen voor ons voedsel, onderhouden ons landschap en houden het buitengebied ondernemend en vitaal.

Dorp voor Dorp kiest daarom voor een toekomst waarin landbouw, natuur en leefbaarheid naast elkaar kunnen bestaan, met respect voor de mensen die vaak al generaties lang voor ons landschap, onze voedselvoorziening en onze dorpen zorgen.

Wie sterke dorpen wil, moet ook ruimte houden voor sterke boeren.

De wolf

Kijk naar de rol van de wolf in de natuur én grijp in wanneer een wolf problemen veroorzaakt

De terugkeer van de wolf zorgt voor discussie. Dorp voor Dorp vindt dat we daarbij niet alleen vanuit angst of emotie moeten handelen, maar moeten kijken naar wat er daadwerkelijk in de natuur gebeurt.

Wilde dieren leven nu eenmaal in een omgeving waarin verschillende gevaren bestaan. Dieren raken gewond of sterven door natuurlijke predatie, verkeersongelukken en andere oorzaken.

De wolf is als roofdier onderdeel van dat natuurlijke systeem. Zijn aanwezigheid kan bovendien invloed hebben op het gedrag en de verspreiding van prooidieren.

Daarom wil Dorp voor Dorp onderzoeken welke rol de wolf op natuurlijke wijze in ons ecosysteem kan spelen, zonder de ogen te sluiten voor de problemen die individuele wolven kunnen veroorzaken.

Niet iedere wolf is automatisch een probleem. Maar een probleemwolf moet ook niet onaantastbaar zijn.

De natuur is meer dan alleen beschermen

In de natuur leven dieren niet zonder risico.

Predatie hoort bij een natuurlijk ecosysteem. Roofdieren jagen op prooidieren en prooidieren passen hun gedrag daarop aan.

De aanwezigheid van wolven kan daardoor niet alleen gevolgen hebben voor het aantal prooidieren, maar ook voor de plekken waar zij verblijven en de manier waarop zij zich door een gebied bewegen.

Dorp voor Dorp wil daarom serieus kijken naar de mogelijke natuurlijke functie van de wolf.

Natuurbeleid moet niet alleen gaan over het beschermen van afzonderlijke dieren, maar ook over het functioneren van het ecosysteem als geheel.

Kijk naar de invloed op prooidieren

Wanneer natuurlijke predatie aanwezig is, kan dat invloed hebben op het gedrag en de verspreiding van prooidieren.

Dorp voor Dorp wil onderzoeken wat dit in onze natuurgebieden kan betekenen.

Daarbij willen we niet alleen kijken naar predatie zelf, maar ook naar mogelijke gevolgen voor natuurontwikkeling en verkeersveiligheid.

Als prooidieren zich door de aanwezigheid van natuurlijke vijanden anders gaan gedragen of anders over gebieden verspreiden, kan dat immers ook gevolgen hebben voor hun omgeving.

Wij vinden dat zulke effecten onderdeel moeten zijn van de discussie over de wolf.

Voorkom onnodig dierenleed

Tegelijkertijd moeten we oog houden voor dieren die gewond raken of ernstig lijden.

Dorp voor Dorp vindt dat dieren die lijden waar mogelijk snel en humaan geholpen moeten worden.

Het doel van natuurbeleid kan wat ons betreft niet zijn om dieren onnodig te laten lijden omdat ingrijpen principieel wordt uitgesloten.

Ook hierbij willen wij praktisch kijken naar wat in een concrete situatie het meest humaan is.

Maak onderscheid tussen wolven en probleemwolven

De discussie over de wolf wordt al snel zwart-wit: óf iedere wolf moet koste wat kost worden beschermd, óf de wolf zou helemaal niet in Nederland thuishoren.

Dorp voor Dorp kiest niet voor zo'n alles-of-nietsbenadering.

Wij willen onderscheid maken.

Een wolf die op natuurlijke wijze in een gebied leeft en geen problemen veroorzaakt, is iets anders dan een wolf die herhaaldelijk problematisch gedrag vertoont.

Een probleemwolf moet daarom anders behandeld kunnen worden dan een wolf die gewoon zijn natuurlijke plek in het ecosysteem inneemt.

Probleemwolven gericht aanpakken

Wanneer een wolf daadwerkelijk een probleemwolf wordt, moet gericht ingrijpen mogelijk zijn.

Volgens Dorp voor Dorp zou de goedkoopste en meest humane oplossing kunnen zijn om probleemwolven gericht af te schieten, terwijl andere wolven waar mogelijk hun natuurlijke gebied kunnen behouden.

Daarmee voorkom je dat vanwege problemen met individuele dieren automatisch iedere wolf hetzelfde wordt behandeld.

Het uitgangspunt is voor ons duidelijk:

pak het probleem aan waar het ontstaat, in plaats van automatisch de hele soort als probleem te behandelen.

Laat andere wolven waar mogelijk hun natuurlijke gebied behouden

Wanneer wolven geen problematisch gedrag vertonen, willen wij onderzoeken welke ruimte er is om hen hun natuurlijke gebied te laten behouden.

Daarbij moet worden gekeken naar hun rol binnen het bredere ecosysteem en naar de invloed die natuurlijke predatie heeft op andere dieren.

Zo ontstaat een beleid waarin niet automatisch vóór of tegen de wolf wordt gekozen, maar waarin wordt gekeken naar het gedrag van het dier en de gevolgen voor zijn omgeving.

Ruimte waar het kan, gericht ingrijpen waar het moet.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- onderzoeken welke natuurlijke rol de wolf kan spelen binnen het ecosysteem;
- kijken naar de invloed van wolven op het gedrag en de verspreiding van prooidieren;
- onderzoeken welke gevolgen natuurlijke predatie kan hebben voor natuurontwikkeling en verkeersveiligheid;
- dieren die ernstig lijden waar mogelijk snel en humaan helpen;
- onderscheid maken tussen wolven die natuurlijk gedrag vertonen en probleemwolven;
- probleemwolven gericht kunnen aanpakken;
- onderzoeken of gericht afschot van probleemwolven de goedkoopste en meest humane oplossing kan zijn;
- andere wolven waar mogelijk hun natuurlijke gebied laten behouden.

Ruimte waar het kan, ingrijpen waar het moet

Dorp voor Dorp wil de wolf niet automatisch als probleem behandelen, maar ook niet doen alsof iedere wolf onder alle omstandigheden beschermd moet blijven.

Wij willen kijken naar het gedrag van het dier, zijn natuurlijke rol en de gevolgen voor de omgeving.

Laat de wolf zijn natuurlijke rol spelen waar dat kan. Maar ontstaat er een probleemwolf, dan moet gericht en humaan ingrijpen mogelijk zijn.

08 Voorzieningen

Elk dorp zijn eigen club!

Online verbonden. Offline eenzamer dan ooit.

Opgroeien is meer dan school, sport, werk en thuis achter een scherm zitten.

Jongeren hebben plekken nodig waar ze elkaar in het echte leven ontmoeten. Waar ze vrienden maken, nieuwe mensen leren kennen, verliefd worden, ruzie maken, fouten maken, grenzen ontdekken en soms gewoon eens flink voor gek staan.

Dat hoort óók bij jong zijn.

Dorp voor Dorp vindt daarom dat ieder dorp een eigen plek verdient waar jongeren en andere inwoners elkaar kunnen ontmoeten, ontspannen en uitgaan.

Van disco tot club. Van gamen in de middag tot muziek in de nacht. Een plek van het dorp, voor het dorp.

Uitgaan is óók opgroeien

Wie terugdenkt aan zijn eigen jeugd, herinnert zich waarschijnlijk niet alleen school of zijn eerste bijbaan.

Je herinnert je ook de avonden waarop je met vrienden op stap ging.

Soms was het fantastisch. Soms ging alles mis. Je ontmoette iemand, maakte nieuwe vrienden, kreeg ruzie, werd verliefd, ging af of deed iets waarvan je jaren later denkt: waar was ik eigenlijk mee bezig?

Maar juist door zulke ervaringen leer je.

Je leert praten met mensen die anders zijn dan jij. Je leert mensen inschatten, flirten, omgaan met afwijzing, conflicten oplossen en je eigen grenzen en die van anderen ontdekken.

Je wordt sociaal niet alleen door erover te praten. Je wordt sociaal door onder de mensen te zijn.

Jongeren moeten ook fouten mogen maken

We verwachten steeds meer van jongeren.

Ze moeten presteren, verstandige keuzes maken, nadenken over hun opleiding, werk, gezondheid, geld en toekomst.

Maar jong zijn betekent óók ontdekken.

Experimenteren. Een verkeerde keuze maken. Daarvan leren en de volgende keer iets anders doen.

Niet iedere ervaring hoeft nuttig, verantwoord of gepland te zijn.

Je hoeft niet ieder moment van je jeugd bezig te zijn met wie je later moet worden. Soms moet je gewoon jong kunnen zijn.

Die vrijheid is volgens Dorp voor Dorp een belangrijk onderdeel van volwassen worden.

Sociale vaardigheden leer je niet achter een scherm

Jongeren zijn tegenwoordig voortdurend met elkaar verbonden.

Via WhatsApp, Snapchat, TikTok, games en andere online platforms is contact nooit ver weg.

Maar online contact kan het echte sociale leven niet volledig vervangen.

Bellen, ergens alleen binnenlopen, een gesprek beginnen met iemand die je niet kent, omgaan met ongemakkelijke situaties of aanvoelen hoe iemand reageert: dat leer je vooral door het daadwerkelijk te doen.

Online verbonden zijn is niet hetzelfde als elkaar werkelijk ontmoeten.

Daarom willen wij plekken behouden en creëren waar jongeren elkaar vanzelf tegenkomen.

Niet omdat het in een programma staat, maar omdat er gewoon iets te doen is.

Van gamen overdag tot muziek in de avond

Een dorpsclub hoeft wat ons betreft niet alleen 's avonds open te zijn.

Overdag kan het een laagdrempelige ontmoetingsplek zijn.

Een plek voor gamers, Pokémon, schaken, poolen of gewoon samen rondhangen, zonder dat je iedere keer geld hoeft uit te geven om ergens te mogen zijn.

En 's avonds verandert de plek mee.

Poolen, muziek, dansen en optredens. Van lokale bandjes tot hardcore en in het weekend, waar dat kan, door tot in de kleine uurtjes.

Iedereen zijn eigen moment.

Zo wordt het geen voorziening voor één kleine groep, maar een plek die gedurende de dag door verschillende mensen gebruikt kan worden.

Geen gelikt concept, maar iets van onszelf

We hoeven daarvoor geen geforceerd hip concept te bedenken.

Geen strakke keten. Geen plek die vooral mooi moet staan op sociale media. En geen duur horecaconcept waardoor een avond uit voor een deel van de jongeren nauwelijks nog betaalbaar is.

Wij denken juist aan iets eenvoudigs.

Een eigen plek waar het gezellig is, waar mensen zich thuis voelen en waar niet alles om geld draait.

Betaalbaar, juist omdat we het samen doen.

Met ruimte voor lokale initiatieven, vrijwilligers, verenigingen, jongeren en muziek uit het dorp zelf.

Niet bedenken vóór een dorp wat gezellig zou moeten zijn, maar het dorp zelf laten bepalen wat zijn club wordt.

Een dorp heeft ook 's avonds een hart nodig

Leefbaarheid gaat niet alleen over woningen, wegen, winkels en groen.

Een dorp moet ook plekken hebben waar mensen elkaar ontmoeten.

Als zulke plekken verdwijnen, wordt het steeds makkelijker om thuis te blijven. Zeker voor jongeren die niet zomaar naar een andere plaats kunnen of willen reizen om iets te ondernemen.

Een eigen club geeft een dorp ook 's avonds een sociaal hart.

Een dorp waarin je alleen kunt wonen, is nog geen dorp waarin je samen leeft.

Levenservaring ontstaat door te leven

De gedachte achter dit plan gaat daarom verder dan alleen uitgaan.

Mensenkennis, sociale voelsprieten en levenservaring ontstaan doordat mensen met elkaar omgaan.

Door gesprekken te voeren. Door verschillende types mensen tegen te komen. Door fouten te maken. Door conflicten op te lossen. Door samen dingen te organiseren.

Dat zijn ervaringen die later ook van waarde zijn in werk, verenigingen, buurten en de samenleving.

Je kunt sociale vaardigheden analyseren, onderzoeken en er trainingen over geven.

Maar uiteindelijk moet je ze vooral ervaren.

Mensen leer je kennen door tussen de mensen te staan.

Betaalbaar en van het dorp zelf

Dorp voor Dorp wil daarom onderzoeken hoe ieder dorp een eigen club of uitgaansplek kan krijgen die betaalbaar en toegankelijk blijft.

Niet overal hoeft precies hetzelfde te komen.

Het ene dorp wil misschien vooral een plek voor muziek en uitgaan. Elders kan juist behoefte zijn aan een combinatie van jongerencentrum, ontmoetingsplek, activiteiten en een clubavond in het weekend.

De mensen in het dorp moeten daar zelf een belangrijke stem in hebben.

Want juist dan wordt het geen gemeentelijk project waar inwoners naartoe móéten komen.

Dan wordt het hun eigen plek.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- ieder dorp ruimte geven voor een eigen club of uitgaansplek;
- jongeren weer meer mogelijkheden geven om elkaar in het echte leven te ontmoeten;
- uitgaan en ontmoeten zien als onderdeel van sociale ontwikkeling en opgroeien;
- ruimte geven om jong te zijn, ervaringen op te doen en fouten te maken;
- een plek die overdag én 's avonds gebruikt kan worden;
- ruimte voor bijvoorbeeld gamen, Pokémon, schaken, poolen, muziek, dans en lokale optredens;
- lokale bands en andere initiatieven uit het dorp ruimte geven;
- uitgaan betaalbaar en laagdrempelig houden;
- voorkomen dat iedere ontmoetingsplek een duur of commercieel concept moet worden;
- inwoners en jongeren zelf laten meedenken over wat bij hun dorp past;

- van de club een plek maken van het dorp en voor het dorp.

Uitgaan omdat het moet!

Niet omdat iedereen verplicht naar de kroeg moet. Maar omdat iedere generatie de ruimte verdient om een periode gewoon jong te zijn.

Om vrienden te maken. Om verliefd te worden. Om af te gaan. Om te lachen, te dansen, fouten te maken en de volgende dag weer verder te gaan.

Online verbonden. Offline willen we elkaar óók weer vinden.

Daarom wil Dorp voor Dorp in ieder dorp ruimte voor een eigen club.

Betaalbaar, omdat het van ons is. Gezellig, omdat we het samen doen. En gewoon een plek waar je nog écht mensen ontmoet in plaats van ze alleen voorbij te swipen.

Herstel van de oude bibliotheek

Een bibliotheek moet bereikbaar zijn voor iedereen

Een bibliotheek is veel meer dan een gebouw waar boeken worden uitgeleend.

Het is een plek waar mensen kunnen lezen, leren, informatie vinden en elkaar ontmoeten. Juist in een tijd waarin een steeds groter deel van ons dagelijks leven zich achter een scherm afspeelt, blijft een fysieke bibliotheek van grote waarde.

Dorp voor Dorp vindt daarom dat de bibliotheek goed bereikbaar en toegankelijk moet blijven voor inwoners uit de hele gemeente - óók voor mensen uit onze kleinere dorpen.

Niet iedereen leeft digitaal

Steeds meer informatie, dienstverlening en communicatie verloopt digitaal.

Maar dat betekent niet dat iedereen daar even gemakkelijk in mee kan komen.

Een bibliotheek biedt een plek waar mensen zonder verplichting of drempel terechtkunnen om te lezen, informatie te zoeken en zichzelf verder te ontwikkelen.

Voor kinderen kan de bibliotheek een plek zijn waar de liefde voor lezen begint. Voor volwassenen biedt zij toegang tot boeken, kennis en informatie.

Een samenleving die steeds digitaler wordt, heeft juist behoefte aan plekken waar kennis ook buiten het scherm toegankelijk blijft.

Lezen blijft belangrijk

Laaggeletterdheid blijft een probleem.

Daarom vindt Dorp voor Dorp het belangrijk dat boeken en lezen zichtbaar en toegankelijk blijven.

Dat begint bij kinderen, maar stopt niet wanneer iemand volwassen wordt.

Een goed bereikbare bibliotheek maakt het gemakkelijker om binnen te lopen, een boek mee te nemen of simpelweg weer eens te gaan lezen.

Wie wil dat mensen blijven lezen, moet ervoor zorgen dat boeken dichtbij en bereikbaar blijven.

Ook bereikbaar voor onze dorpen

Voor inwoners van kleinere dorpen is bereikbaarheid extra belangrijk.

Voorzieningen verdwijnen gemakkelijk naar grotere centrale locaties, waardoor inwoners steeds verder moeten reizen om er gebruik van te kunnen maken.

Dorp voor Dorp wil voorkomen dat de bibliotheek uiteindelijk vooral een voorziening wordt voor mensen die toevallig dichtbij wonen.

Een centrale bibliotheek moet juist laagdrempelig bereikbaar zijn vanuit de hele gemeente.

Daarom kijken wij niet alleen naar het gebouw zelf, maar ook naar de plek waar het staat.

Behoud de huidige locatie in Hilversum

De huidige locatie van de bibliotheek in Hilversum is volgens Dorp voor Dorp een uitstekende locatie.

Wij zien daarom geen reden om deze plek voor de toekomst los te laten.

Een voorziening die goed ligt en bereikbaar is, hoef je niet te verplaatsen alleen omdat er ergens anders nieuwe plannen kunnen worden gemaakt.

Wat goed functioneert op een goede plek, moeten we niet onnodig verplaatsen.

Dorp voor Dorp wil de huidige locatie daarom voor de toekomst behouden.

Een bibliotheek is een basisvoorziening

Voor ons hoort een bibliotheek bij de voorzieningen die een gemeente toegankelijk moet houden.

Niet alleen voor mensen die veel lezen.

Ook voor kinderen die boeken ontdekken, inwoners die thuis minder mogelijkheden hebben om rustig te lezen of leren en mensen voor wie de digitale samenleving niet vanzelfsprekend is.

Daarmee heeft de bibliotheek ook een sociale functie.

Kennis en ontwikkeling mogen niet afhankelijk worden van je leeftijd, inkomen, digitale vaardigheden of de plek waar je woont.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- de bibliotheek toegankelijk en goed bereikbaar houden;
- de huidige locatie van de bibliotheek in Hilversum voor de toekomst behouden;
- voorkomen dat belangrijke voorzieningen steeds verder van de kleinere dorpen komen te liggen;
- boeken en lezen zichtbaar en toegankelijk houden in een steeds digitalere samenleving;
- de bibliotheek blijven zien als een belangrijke voorziening in de aanpak van laaggeletterdheid;
- zorgen dat kinderen én volwassenen toegang houden tot boeken, kennis en informatie;
- de fysieke bibliotheek behouden als plek om te lezen, leren en elkaar te ontmoeten.

Houd kennis dichtbij

Niet alles hoeft digitaal. Niet iedere voorziening hoeft te verhuizen en niet alles wat al goed ligt, hoeft opnieuw te worden uitgevonden.

Een goed bereikbare bibliotheek geeft iedereen toegang tot boeken, kennis en ontwikkeling.

Daarom kiest Dorp voor Dorp voor het behoud van de huidige bibliotheeklocatie in Hilversum, zodat deze belangrijke voorziening ook in de toekomst bereikbaar blijft voor inwoners uit de stad én onze dorpen.

09 Cultuur

Onze evenementen en tradities behouden

Een dorp of buurt leeft door de mensen die er samen iets van maken

Een jaarmarkt, de Sloepentocht, samen schaatsen op de ijsbaan, een kermis, Koningsdag of een buurtfeest.

Het lijken misschien losse evenementen op de kalender, maar samen vormen ze een belangrijk onderdeel van het leven in onze dorpen en buurten.

Het zijn de momenten waarop mensen elkaar tegenkomen. Waar oude bekenden elkaar weer spreken, nieuwe inwoners kennismaken met hun omgeving en kinderen opgroeien met tradities die later onderdeel worden van hun herinneringen aan thuis.

Dorp voor Dorp wil daarom dat lokale evenementen en tradities zoveel mogelijk behouden blijven en ruimte krijgen om door te groeien.

Een dorp is meer dan huizen en straten

Je kunt een dorp bouwen met woningen, wegen, winkels en voorzieningen.

Maar daarmee heb je nog geen gemeenschap.

Die ontstaat juist op de momenten waarop mensen samenkomen.

Bij de jaarmarkt. Langs het water tijdens de Sloepentocht. Op de ijsbaan. Tijdens een feestweekend, een optreden of een evenement dat misschien ooit klein begon en inmiddels niet meer uit het dorp weg te denken is.

Juist zulke momenten maken van een verzameling huizen een dorp.

Daarom vinden wij dat evenementen niet alleen moeten worden bekeken als iets leuks voor één dag, maar ook als onderdeel van de identiteit en samenhang van een gemeenschap.

Tradities geven een dorp zijn eigen gezicht

Niet ieder dorp hoeft hetzelfde te zijn.

Sterker nog: juist de verschillen maken onze dorpen bijzonder.

Ieder dorp heeft zijn eigen geschiedenis, verenigingen, gebruiken, feesten en evenementen. Sommige bestaan al generaties lang, andere zijn veel nieuwer maar zijn inmiddels net zo goed onderdeel geworden van het lokale leven.

Dorp voor Dorp wil die eigen identiteit behouden.

Een sterke gemeente bestaat wat ons betreft niet uit dorpen en buurten die steeds meer op elkaar gaan lijken, maar uit gemeenschappen die hun eigen karakter mogen houden.

Behouden wat mensen zelf hebben opgebouwd

Veel lokale evenementen bestaan dankzij inwoners, ondernemers, verenigingen en vrijwilligers die er ieder jaar opnieuw tijd en energie in steken.

Dat verdient ruimte.

Wanneer een evenement goed bij een dorp of buurt hoort en inwoners zich ervoor inzetten, moet de gemeente niet onnodig in de weg staan.

Dorp voor Dorp wil juist kijken hoe zulke initiatieven zoveel mogelijk behouden kunnen blijven.

Wat inwoners samen hebben opgebouwd, moet je koesteren in plaats van vanzelfsprekend vinden.

Ook Hilversum bestaat uit buurten met een eigen karakter

Niet alleen onze dorpen hebben hun eigen evenementen en tradities.

Ook in de verschillende buurten en kernen van Hilversum gebeurt veel. Van kermissen en foodtruckfestivals tot Koningsdag en het Bosjesfestival.

Die activiteiten zorgen ervoor dat mensen niet alleen inwoner zijn van een grote gemeente, maar zich ook verbonden kunnen voelen met hun eigen buurt.

Dorp voor Dorp vindt dat daar juist méér ruimte voor mag komen.

Meer buurtfeesten in Hilversum

Een buurt krijgt niet vanzelf een eigen identiteit.

Die ontstaat wanneer mensen elkaar kennen, elkaar tegenkomen en samen dingen organiseren.

Daarom zouden er wat Dorp voor Dorp betreft meer buurtfeesten en lokale evenementen in Hilversum mogen komen.

Niet ieder evenement hoeft groot of professioneel te zijn.

Een straatfeest, muziek in de buurt, een kleine markt of een jaarlijks buurtfeest kan al genoeg zijn om mensen die normaal langs elkaar heen leven met elkaar in contact te brengen.

Je voelt je eerder onderdeel van een buurt wanneer je de mensen uit die buurt ook daadwerkelijk kent.

Niet alles hoeft gemeentebreed

Bij een grotere gemeente hoeft niet automatisch alles groter en centraler te worden.

Juist lokale evenementen kunnen ervoor zorgen dat de identiteit van afzonderlijke dorpen en buurten zichtbaar blijft.

Een evenement hoeft daarom niet interessant te zijn voor de hele gemeente om waardevol te zijn.

Als een jaarmarkt belangrijk is voor één dorp, is dat voldoende reden om die traditie serieus te nemen.

Als een buurt in Hilversum een eigen feest wil organiseren, hoeft daar geen evenement voor de hele stad van gemaakt te worden.

Lokaal mag gewoon lokaal blijven.

Nieuwe tradities moeten ook kunnen ontstaan

Tradities hoeven bovendien niet altijd honderd jaar oud te zijn.

Ieder evenement dat we tegenwoordig als vanzelfsprekend onderdeel van een dorp of buurt beschouwen, is ooit voor het eerst georganiseerd.

Daarom willen we niet alleen bestaande evenementen behouden, maar ook ruimte geven aan inwoners die iets nieuws willen beginnen.

Een nieuw buurtfeest kan uiteindelijk net zo kenmerkend worden als een evenement dat al tientallen jaren bestaat.

Behoud wat waardevol is, maar geef nieuwe ideeën ook de kans om een traditie te worden.

Daarom wil Dorp voor Dorp:

- jaarmarkten, de Sloepentocht, ijsbanen en andere lokale evenementen zoveel mogelijk behouden;
- ruimte blijven geven aan kermissen, Koningsdag, festivals en andere activiteiten in Hilversum;
- lokale tradities zien als onderdeel van de identiteit van een dorp of buurt;
- verenigingen, vrijwilligers, ondernemers en inwoners die evenementen organiseren ruimte geven;
- voorkomen dat lokale evenementen onnodig verdwijnen;
- meer ruimte geven aan buurtfeesten en kleinschalige evenementen in Hilversum;
- buurten stimuleren om verder te bouwen aan hun eigen identiteit;
- niet alles centraliseren of gemeentebreed organiseren;
- nieuwe lokale initiatieven de kans geven om uit te groeien tot nieuwe tradities.

Een gemeente met sterke dorpen én sterke buurten

Een gemeenschap ontstaat niet op papier. Die ontstaat op straat, op het plein, langs het water, op de ijsbaan en tijdens dat ene feest waar ieder jaar weer dezelfde én nieuwe gezichten verschijnen.

Daar worden herinneringen gemaakt en leren mensen hun buurtgenoten kennen.

Behoud daarom de tradities die bij onze dorpen en buurten horen. En geef inwoners de ruimte om nieuwe tradities te beginnen.

Want een dorp of buurt krijgt zijn identiteit uiteindelijk niet van de gemeente.

Die maken de mensen zelf.

Bronnen

De programmateksten zijn gebundeld uit de themapagina’s en bijbehorende uitwerkingen op www.dorpvoordorp.nl. Geraadpleegd op 20 oktober 2026.

Democratie & bestuur
https://www.dorpvoordorp.nl/waar-staan-wij-voor/democratie-bestuur

Wonen
https://www.dorpvoordorp.nl/waar-staan-wij-voor/wonen

Zorg
https://www.dorpvoordorp.nl/waar-staan-wij-voor/zorg

Infrastructuur & bereikbaarheid
https://www.dorpvoordorp.nl/waar-staan-wij-voor/infrastructuur-bereikbaarheid

Onderwijs
https://www.dorpvoordorp.nl/waar-staan-wij-voor/onderwijs

Veiligheid
https://www.dorpvoordorp.nl/waar-staan-wij-voor/veiligheid

Natuur
https://www.dorpvoordorp.nl/waar-staan-wij-voor/natuur

Voorzieningen
https://www.dorpvoordorp.nl/waar-staan-wij-voor/voorzieningen

Cultuur
https://www.dorpvoordorp.nl/waar-staan-wij-voor/cultuur

www.dorpvoordorp.nl